

Poština plačana pri pošti
1317 Sodražica

Suhorobar

150/XXVI, september-oktober 2024

**GLASILO
OBČINE SODRAŽICA**

Občutek doma

Nina Pirc Vovčko, urednica

Pozdravljeni v letošnji jeseni! Zaenkrat nam še ni pokazala prav veliko lepih dni – nasprotno, naša stalnica so postali dež, hlad in tema. Še bolj očitno je jesen nastopila za šolarje in njihove starše, saj je za nami že mesec in pol pouka, otroci (morda tudi starši?) so si izbrali hobije in obšolske dejavnosti, starši in velikokrat stari starši pa smo se vsaj okvirno uskladili in si zamislili spremstvo in prevoze nanje. Ob tem se mi je zazdelo, da je kar malce umetnost upoštevati otroške in odrasle želje in interese ter obenem najti vsaj nekaj dni v tednu, ko bomo preprosto doma in skupaj.

Dom. Formalno gledano je to stanovanje ali hiša, ki človeku s svojimi stenami nudi varnost, toploto, udobje, hrano. Vse to je nujno potrebno, a vendar je dom, pravi dom, mnogo več. Dom ustvarimo njegovi prebivalci. Je prostor ljubezni in naklonjenosti, zavetja in toplote. Je kraj, kjer se čas upočasnjuje, kjer se ljudje zanimajo zate, te vidijo, slišijo, čutijo in spodbujajo. Lahko bi rekli, da je dom gnezdo, kjer bivajo naklonjenost in dobronamernost, spoštovanje, preprostost in povezanost. Ko pomislim na svoje otroštvo, je bil dom prostor, kjer je bil vedno prisoten kdo od odraslih, bilo je prijetno toplo in pogosto je dišalo po čem dobrem. Danes se ob vsem družbenem napredku paradoksalno zdi, da je hiš vedno več, vedno manj pa je domov. V primežu vsakdana se nam dnevi začenejo v naglici in hitenju, po končani šoli naši otroci prihajajo v prazne domove, popoldneve zaznamujejo prevažanje in hitenje po dejavnostih, dodatno delo na projektih, učenje in delo za šolo in še kaj. Časa, ko bi se ustavili, se pogovarjali in samo bili skupaj, je vedno manj. A vendar je občutenje doma še kako pomembno, saj se človek prav tam oblikuje, požene močne korenine, ki so potrebne za zdravo rast, za poznejše zrelo in odgovorno vstopanje v svet.

Zato je čas za dom in domačnost nekaj, kar ljubosumno čuvam, ko se pogajam o dejavnostih vseh družinskih članov, in z veseljem ugotavljam, da še zdaleč nisem edina. V svetu, kjer se težave vedno pogosteje rešujejo z orožjem, kjer naravne nesreče postajajo stalnica, kjer sta tekmovalnost in brezobzirnost postali nekakšna nova normala ... je toliko bolj pomembno, da imam v sebi občutje zaledja in varnosti, občutje doma, ki me spremlja povsod, kamor grem. Dom me pomirja, ko delujem v skupnosti ali se podajam v širni svet. Če bom dom nosila v sebi, bom tudi v širnem vesolju vedno imela svoj prostor, to pa se mi zdi izjemnega pomena tako zame kot za moje bližnje. Mirnih in domačnih dni vam zato želim v tej jeseni in naprej.

Za konec naj dodam še voščilo: vse najboljše Suhorobarju in iskrena hvala njegovim ustvarjalcem ob jubilejni, 150. izdaji! Da bi še naprej širili dobre vsebine in s svojo prisotnostjo pomagali soustvarjati občutek doma in zavetja po gospodinjskih v domači občini in izven nje.

»Dom ni prostor ... je občutenje.«

– Neznani avtor

IZ VSEBINE

3 BESEDO IMA ŽUPAN

Jesenski sadovi

4 AKTUALNO

Z 11. seje OS

Kanalizacija Zamostec

Volilne enote

Temeljni kamen DSO

10 OBČANI V AKCIJI

14 CENTER ZA KREPITEV

ZDRAVJA

16 FRANCE PIRC

19 ŽUPNIJA

21 KULTURA

Zbirka iz Maticovega skednja

Novičke iz knjižnice

27 GASILCI

37 DRUŠTVO UPOKOJENCEV

40 VAŠA STRAN

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **25. november 2024**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov: suhorobar@sodrazica.si

Vabljeni k soustvarjanju našega skupnega glasila!

Fotografija na naslovnici:
Marko Burger: Dan druženja treh generacij
in dogodek Mobilna Sodražica

Glasilo Suhorobar je vpisano v evidenco javnih glasil pri Ministrstvu za kulturo pod zaporedno številko 1646, praviloma izhaja šestkrat letno, in sicer februarja, aprila, junija, avgusta, oktobra, decembra; Izdajatelj: Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica; tel. št. 01 83 71 005 in 01 83 66 075; e-pošta: suhorobar@sodrazica.si; Tisk: Kamitex d.o.o.; Oblikovanje: Ines Oražem; Naklada: 900 izvodov; Uredništvo: Nina Pirc Vovčko - odgovorna urednica, Darja Vetrlih, Petra Marn; Programski svet: Slavka Tanko, Jelena Žurga Mihelič, Lana Košir, Nadja Zobec Krže, Tadej Košmrlj. Lektoriranje: Anja Adamič

Jesen v Sodražici

Blaž Milavec, župan
Foto: Arhiv Občine, Freepik

Duh jeseni preveva naš čas in prostor

Po vročem in sušnem poletju je letos jesen hitro pokazala, da je narava še kako spremenljiva in nepredvidljiva. Kljub hitremu vremenskemu in temperaturnemu prehodu pa jesen ne skopari s svojimi čarobnim zlatim okrasjem, ki ga je nadelala kot krono na prostrano gozdno kuliso okrog naše doline. Podobno, kot je pestra in slikovita pokrajina jeseni, je pestro in razgibano tudi jesensko dogajanje pri nas. Od bogatega programa pohodov in romanj, športnih tekmovanj in kulturnih prireditev, lahkotnih srečevanj do nekoliko zahtevnejših obravnav resnih tem, kot je dostopnost in naša prometna strategija.

Seme, ki smo ga sejali, prej ali slej rodi sadove

Po delavnem poletju tudi jesen ne želi ostati nič manj dejavna. V občino Sodražica namreč prinaša začetek gradnje dveh pomembnih objektov v skupni vrednosti nekaj manj kot 6 milijonov EUR. Prvega predstavlja enota doma za starejše občane. Dolgo zaželeni dom je pridobil zeleno luč lansko leto z odobritvijo finančne podpore. Projekt, ki ga sedaj vodi DSO Grosuplje, je prestal leto dni priprave in vseh potrebnih postopkov za začetek izvajanja. Po izboru izvajalcev je nastopil ključni trenutek – položitev temeljnega kamna, kar smo storili v petek 4. oktobra 2024 skupaj z ministrom za solidarno prihodnost Simonom Maljevcem. Čeprav sedaj stopamo v zahtevno obdobje gradnje in nato organiziranja dolgotrajne oskrbe starejših na območju občine Sodražica, sem prepričan, da se že lahko veselimo tega projekta, ki je ocenjen na 4,7 milio-

nov EUR, saj bo Sodražica z njim pridobila pomembno institucijo ne le na področju oskrbe starejših, ampak bo predstavljal tudi priložnost za povezovanje in medgeneracijsko sodelovanje ter zaposlovanje v domačem okolju.

Drugi objekt, ki ga omenjam, pa je infrastrukturne narave. Po desetletju, ko smo se na področju infrastrukturnega razvoja osredotočali zlasti na oskrbo s pitno vodo, pričenjamo to jesen graditi novo kanalizacijsko omrežje – tokrat v Zamostcu. Država je predpisala, za katera območja je predvideno odvajanje in čiščenje odpadnih voda preko sistema javne kanalizacije, izvedbo te odločitve pa naložila občinam. Osrednji del naselja Zamostec sodi med t. i. aglomeracije, kjer je pač treba zgraditi javno kanalizacijo. Občina je zato že pred več kot desetimi leti pripravila projekt za izgradnjo te kanalizacije, vendar je zaradi odsotnosti primerne državne ali evropske finančne podpore zamaknila njeno izgradnjo. Po pridobitvi sofinanciranja iz načrta za okrevanje in odpornost so izpolnjeni pogoji za izvedbo tudi tega, sicer zahtevnega in za nas dragega, a potrebnega projekta (pogodbena vrednost znaša dober milijon evrov). S to pridobitvijo se v Zamostcu zaokrožuje komunalno opremljanje vasi, občina pa dobiva novo območje, ki ne bo več problematično z vidika onesnaževanja okolja, še zlasti vodnega potenciala.

Vedno se najde še kakšno kisljabolko

Ker je pred vrati občinski praznik, ko se spomnimo na pomen naše lokalne skupnosti, svojih korenin in pripadnosti ter tudi naše vloge v tem sistemu lokalne samouprave, želim opozoriti na enega od novih izzivov, ki so hote ali nehote postavljeni pred nas. To je vprašanje lokalne demokracije, tokrat v luči enakopravne zastopnosti vseh občanov preko izvoljenih predstavnikov v najvišji občinski organ, to je občinski svet. Po četrto stoletja delovanja občine moramo namreč ponovno (pre)urediti našo ureditev volilnih enot. Občina Sodražica ima kot manjša občina po zakonu določen večinski sistem za izvolitev članov občinskega sveta. Svetniki se volijo v sedmih volilnih enotah, v šestih po eden in v eni po trije. Ob ustanovitvi občine se je oblikovalo lokalni volilni zemljevid glede na takratno demografijo in čim bolj enakomerno zastopnost vseh krajev v občini. Glede na to, da pa so svetniki predstavniki vsega lokalnega ljudstva (občanov), je temeljno načelo enakopravno zastopnost občana, ne glede na to, kje živi. To pomeni predvsem, da mora biti vsak glas enako močan oz. da je v vseh volilnih enotah približno enako število volivcev. Kot v mnogih občinah smo tudi pri nas pred ponovnim razmislekom o ureditvi volilnih enot. Žal načelo pozitivne diskriminacije za bolj odmaknjena in demografsko problematična območja ne vzdrži ustavne presoje v oziru razdelitve volilnih enot. Občini Sodražica je s strani ministrstva za javno upravo naložena naloga, da ustrezno uskladi svoje predpise o volilnih enotah, konkretno odlok o volilnih enotah, in odpravi morebitno neskladje z ustavo, preden bi o tem odločilo ustavno sodišče. Preučitev zadeve in priprava ustreznih rešitev, ki bi zadostila nareko-

vani nalogi, kažeta na nujnost izrazitejše spremembe od sedaj veljavnega stanja, predvsem v smeri združevanja območij v večje enote, da se doseže zahtevane kvorumne. To po drugi strani odpira vprašanje tveganja nezastopanosti nekaterih območij v občinskem svetu, kar je bilo do zdaj zagotovljeno z relativno razpršeno volilno mrežo. Zagotovo ne gre za enostaven izziv – ali če hočete, ob množici drugih izzivov, s katerimi se moramo soočiti in spoprijemati, predstavlja slednji bolj kot ne kislina jabolko, v katerega moramo čim prej ugrizniti sami, drugače nas bodo lahko z njim bolj na silo nahranili drugi (ustavno sodišče).

Bogata in živa jesen napoveduje zaključek (leta), ki mu pa vedno sledi pričetek novega

Na pragu občinskega praznovanja ugotavljamo, kako živa je naša občina. To ni le slika občine v ožjem smislu, ampak predvsem slika dela in življenja vseh občank in občanov, zato so tudi pridobitve in dosežki rezultat celotne skupnosti. Kot je v življenju vseskozi navzoče, spremljajo skupnost, kakor vsakega posameznika, trenutki

veselja in uspehov, prav tako pa trenutki naporov in raznoraznih skrbi, tudi neuspehov in številnih neizpoljenih pričakovanj. A ravno usoda, da je temu tako, daje pečat živosti in vzpodbudo nadaljnjim prizadevanjem. Barvita jesen z bero mnogih sadov temu dodaja samo še potrditev kljub slutnji minljivosti in skorajšnjega slovesa. Obenem pa že najavlja nov začetek, ki obeta, da mogoče nekoč vzcveti tudi že odpisano grmovje ali obrodi že dolgo pozabljeno seme, ki smo ga zasejali nekam globoko v zemljo.

Iskrene čestitke ob prazniku Občine Sodražica!

Z 11. redne seje občinskega sveta

Darja Vetrlih

Foto: Petra Marn

Občinski svet Občine Sodražica se je 3. oktobra sestal na 11. redni seji, na kateri je obravnaval 13 točk. Župan je svetnikom predstavil rebalans proračuna za leto 2024 in polletno poročilo o poslovanju občine, sicer pa so svetniki obravnavali in sprejeli še nov Odlok o odmeri nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč v Občini Sodražica v 1. obravnavi, Pravilnik o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Sodražica, dopolnitev cenika za Športno dvorano Sodražica, podali soglasje k ceni storitve pomoč na domu ter sprejeli odločitvi o imenovanju člana v svet zavoda Glasbene šole Ribnica in o dobitnikih letošnjih občinskih priznanj in nagrade Občine Sodražica za leto 2024.

Rebalans 2024

V skladu z določili poslovnika občinskega sveta je župan na seji predstavil razlo-

ge za rebalans in spremembe, ki jih prinaša v veljavni proračun. Z rebalansom se ohranja prvotni načrt poslovanja, ki je bil potrjen s sprejetim proračunom decembra lanskega leta, v manjši meri pa prinaša nekaj razlik. Za slabih 5 % se znižujejo prihodki, zaradi uskladitve proračuna pa približno enako tudi obseg predvidene porabe. Poleg spremembe višine proračuna se z rebalansom predvideva nekaj prerazporeditev predvsem pri investicijskih odhodkih. Večji del investicijskega načrta za to leto je namreč že realiziran, pred nami pa je še začetek večletnega investicijskega projekta, to je Kanalizacija Sodražica – II. faza, ki predstavlja izgradnjo kanalizacijskega omrežja v Zamostcu. Obseg tekočih odhodkov in transferjev pa se z rebalansom zgolj malenkostno spreminja. V prvotni obliki se ohranjajo tudi okvirji, ki so bili določeni za letno zadolžitev v višini 200.000 EUR. Ta sredstva se v celoti,

kot vsa do sedaj, namenijo zgolj za izvedbo investicijskih projektov, letos delno za nakup nepremičnin pri šoli in delno za izvedbo obnove ceste z novim mostom v Podklancu.

Končna višina letošnjega proračuna je z rebalansom, ki so ga svetniki tudi potrdili, določena na 3.257.396 EUR, od tega predstavljata dve tretjini sredstva za zagotovitev vseh z zakonom predpisanih javnih služb oz. občinskih storitev in programov (financiranje vrtcev in določenih programov OŠ, šolskih prevozov, glasbene šole, knjižnice ter nekaj programov na zdravstvenem in socialnem področju ter podpora aktivnostim občanov na športnem, kulturnem, humanitarnem in medgeneracijskem področju, štipendiranje, vzdrževanje cest in druge infrastrukture ter javnih objektov itd.), dobra tretjina pa je razvojni del proračuna, kjer se zagotavljajo sredstva za izvedbo različnih in-

vesticij (13 večjih investicijskih projektov oz. sklopov projektov v skupni vrednosti 1.100.048 EUR) oz. sredstva, ki se prene-sejo na druge proračunske porabnike za investicijski namen.

Nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč

To je sicer manjši, a eden redkih avtonomnih virov občinskega proračuna. Pridobljena sredstva iz te dajatve se prvenstveno namenja urejanju infrastrukture v naših krajih. Po veljavnem odloku, ki določa odmero nadomestila, ima naša občina eno najnižjih odmerjenih višin ne le v naši soseščini, ampak v celi državi. Sedanja določitev temelji na obsegu obremenitve, ki je bil v svojih izhodiščih določen pred skoraj četrt stoletja, v vsem vmesnem času pa se je spremenila bistveno manj kot v večini slovenskih občin in še manj, kot je bila dejanska rast stroškov urejanja infrastrukture. Zato je občinska uprava predlagala prilagoditev višine obremenitve vsaj primerljivim sosednjim občinam. To namero je potrdil tudi županski svet, ki je dal zeleno luč za pripravo predloga sprememb. Odprtje postopka za novelacijo veljavne ureditve je Občina izkoristila za celovito prenovitev odloka, tako da se ne spreminja le višina odmere, ampak tudi uskladijo druge spremembe z veljavno zakonodajo in odločitvami ustavnega sodišča oz. novo pravno prakso. Odlok o odmeri nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč se sprejema po rednem postopku, na prvi obravnavi pa so bili občinskemu svetu predstavljeni razlogi za sprejem in predstavljene spremenjene določbe odloka v primerjavi s sedaj veljavnimi. Članice in člani občinskega sveta so predlog novega odloka obravnavali v svojih razpravah, kjer so izpostavili več vidikov spreminjanja tega odloka, tudi z ozirom na dodatno obremenitev zavezancev, končno pa so se strinjali, da gre za nujne spremembe, ki so

bolj zadržane kot kje drugje, zato so potrdili njegov sprejem v prvi obravnavi.

Predlog Odloka o NUSZ je podan v javno razpravo z objavo na občinski spletni strani, in sicer med 7. in 29. 10. 2024.

Spodbude v kmetijstvu

Občinski svet je na tokratni seji obravnaval predlog novega Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja. Občina Sodražica že ima takšen pravilnik, na podlagi katerega je že razpisala dodelitev finančnih sredstev v preteklosti. Novi pravilnik terjajo spremembe državne in še bolj evropske zakonodaje na področju podpor v kmetijstvu in tako v veliki meri prinaša spremembe, ki predstavljajo uskladitev z novo ureditvijo, v manjši meri pa tudi nekaj novosti, ki smo jih predlagali na občini. Med pomembnejše spremembe sodi vnos razpisnih kriterijev za dodelitev sredstev v pravilnik, vključitev spodbujevalnega načela, ki določa, da se lahko financira le prihodnje naložbe in ne več naložb za nazaj ter poostreitev nekaterih pogojev za prijavitelje. Občina pa je poleg navedenega vključila v novi pravilnik tudi možnost sofinanciranja nakupa rabljene kmetijske mehanizacije. Področje podpor v kmetijstvu sodi med najbolj regulirane ne le na državni, ampak predvsem na evropski ravni. Zato je tudi občinsko dodeljevanje podpore kmetom zelo podrobno določeno in nadzorovano s strani EU in države, pri čemer ima občina ozek okvir možnosti, znotraj katerega lahko kaj spremeni oz. določi po svoje. Obravnavani pravilnik, ki ga je sprejel občinski svet na tej seji, je bil predhodno pregledan in odobren pri pristojnih službah ministrstva za kmetijstvo.

Višje oz. več subvencij

Cena pomoči na domu se sicer povečuje za približno četrtno, a se je občinski svet strinjal, da za uporabnike ostaja enaka. Predlog nove cene pomoči na domu je pripravil CSD Osrednja Slovenija – zahod, ki je tudi izvajalec te storitve na našem območju. Svetnikom ga je predstavila pomočnica direktorice CSD Bernarda Drobnič. Obrazložila je, da trenutna cena storitve pomoč na domu velja od oktobra 2019, poleg dviga stroškov pa na spremembo cene vpliva tudi sprememba določenih normativov. Storitve pomoč na domu se sicer opravlja vse dni v tednu in se obračunava po številu opravljenih učinkovitih ur pri uporabniku. Od 1. oktobra dalje znaša osnovna cena učinkovite ure od ponedeljka do sobote 27,06 EUR, za uporabnike 6 EUR, ob nedeljah 29,92 EUR, za uporabnike 8,40 EUR, ob državnih praznikih 31,53 EUR, za uporabnike pa 9 EUR. Poleg 70 % občinske subvencije je dobrih 7 % cene subvencionirane tudi iz sredstev države.

Svetniki so obravnavali in sprejeli dopolnitev cenika za sodraško športno dvorano, ki je sicer v veljavi že od leta 2015. Z dopolnitvijo cenika so do popusta po novem upravičena tudi druga domača društva in klubi (ne le športna), ki s svojimi aktivnostmi bistveno prispevajo k delovanju naše lokalne skupnosti.

Imenovanje in priznanja

Svetniki so na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja imenovali podžupana Ernesta Pirnata za predstavnika občine v svetu zavoda Glasbena šola Ribnica in odločili o dobitnikih priznanj Občine Sodražica za leto 2024.

Informacije z Občine

Občinska uprava

Foto: Arhiv Občine, Marko Burger, Janez Kotar

Podpisana pogodba o izgradnji kanalizacije v Zamostcu

V četrtek, 12. septembra, sta direktor Komunalnih gradenj d. o. o. iz Grosuplja Viktor Dolinšek in župan Občine Sodražica mag. Blaž Milavec podpisala pogodbo o izgradnji kanalizacije v naselju Zamostec. Občina je za izvedbo tehnično in še bolj finančno zahtevnega projekta pridobila sofinancerska sredstva v višini 429.241,83 EUR v okviru investicij v sisteme odvajanja in čiščenja odpadne vode, ki ležijo na manjših aglomeracijah od 2.000 PE (C1 K3 IH) iz načrta za okrevanje in odpornost. Na javnem naročilu je bilo za izbor izvajalca uspešno podjetje Komunalne gradnje d. o. o., za nadzor pa Harco d. o. o. Pogodbena vrednost projekta je določena na dober milijon evrov, točneje 1.030.810,04 EUR. Projekt se bo izvedel v treh letnih sklopih, kar določa dinamika financiranja iz načrta za okrevanje in odpornost. Pričetek del je predviden sredi oktobra, zaključek pa spomladi 2026. Projekt predstavlja izgradnjo kanalizacijskega sistema v dolžini dobrih 3 km z dvema črpališčema. Novozgrajeni sistem se bo navezal na že delujočo osrednjo čistilno napravo Zamostec.

S predmetnim projektom se zaključuje komunalno opremljanje vasi Zamostec (vsaj strnjenegega dela), po tem, ko se je tu pred dvema letoma že zgradil nov vodovod, nato pa še optično omrežje. Izgradnja kanalizacije v tretjem največjem kraju v naši občini predstavlja tudi pomemben korak naprej pri ohranjanju in varovanju okolja.

Dodatna odmera komunalnega prispevka in sprememba omrežnine

Ob tem je treba spomniti, da zakon določa, občinski odlok (Odlok o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo za območje Občine Sodražica, Uradni list RS, št. 70/2021) pa povzema, da se novim uporabnikom na novozgrajeno javno infrastrukturo, med katere sodi tudi fekalna kanalizacija, po uradni dolžnosti dodatno odmeri del komunalnega prispevka z upoštevanjem nove oz. izboljšane opremljenosti stavbnih zemljišč. Dodatno odmerjeni del, ki se zaračuna po predaji nove infrastrukture v uporabo, predstavlja razliko med že zaračunananim delom komunalnega prispevka in novo vrednostjo zaradi pridobitve. Osnovo, na podlagi katere se izračuna del komunalnega prispevka, predstavlja določeni sorazmerni delež vrednosti izvedenega investicijskega projekta. Predhodno informativno izračunane vrednosti, ki naj bi bile

zaračunane uporabnikom novega kanalizacijskega omrežja v Zamostcu, se gibljejo od nekaj sto do nekaj tisoč evrov odmerjenega komunalnega prispevka.

Poleg odmere dodatnega dela komunalnega prispevka se bo novozgrajeno omrežje v Zamostcu vključilo tudi v vrednost skupnega kanalizacijskega omrežja Sodražice. To bo pomembno povečalo vrednost tega javnega omrežja, kar se bo na koncu odrazilo tudi na povečanju omrežnine vsem uporabnikom javne kanalizacije v Sodražici.

Preureditev volilnih enot

Ministrstvo za javno upravo je Občino Sodražica kot eno od več kot 60 drugih občin seznanilo z morebitnim neskladjem z ustavo (načelo enakosti volilne pravice) pri ureditvi volilnih enot za lokalne volitve. Ministrstvo seznanja občino s pravnimi podlagami, zlasti z odločbami ustavnega sodišča, ki je v več primerih glede volitev v občinski svet in tudi pri parlamentarnih volitvah spoznalo neskladje in posledično odredilo korekcijo.

Ministrstvo je pri zadnjih lokalnih volitvah leta 2022 izvedlo analizo spoštovanja splošne in enake volilne pravice, pri čemer je zaznalo, da tudi pri nas (konkretno v dveh volilnih enotah) prihaja do odstopanj, ki bi bile še sprejemljive.

Župan je občinskemu svetu predlagal preučitev situacije in pripravo morebitnih ukrepov na njeni podlagi. Za preučitev je župan imenoval delovno telo – Komisijo za preučitev volilnih enot v Občini Sodražica. Komisija se sestaja na delovnih sejah.

Občina Sodražica ima s statutom določenih devet članov občinskega sveta, ki se jih po večinskem sistemu voli v sedmih volilnih enotah. V šestih enotah se voli po enega, v eni pa po tri svetnike. Iz navedenega izhaja, da zaradi demografskih sprememb pri ureditvi volilnih enot za volitve v občinski svet, kot ga določajo veljavni predpisi Občine Sodražica (Odlok o določitvi volilnih enot za volitve v občinski svet Občine Sodražica, Uradni list RS, 58/06), pri posameznih enotah prihaja do neskladja glede enakosti volilne pravice. Slednja je določena in varovana z Ustavo RS, ki opredeljuje volilno pravico kot enako in splošno. Enakost volilne pravice se izkazuje s tem, da enega funkcionarja, v konkretnem primeru svetnika, voli vsaj približno enako število volivcev. MJU je z obvestilom seznanilo našo občino, da je v dveh primerih (Gora in Sodražica) prišlo do odstopanja izven še sprejemljivega okvirja števila volivcev, zato MJU napotuje h korekciji veljavne ureditve. Občina je v skladu s pozivom pričela s predhodnimi postopki preučitve obstoječe-

ga stanja in priprave morebitnih ukrepov (korekcije) ureditve.

Župan je v skladu s svojimi pooblastili glede navedenega izziva imenoval delovno komisijo za preučitev določitve VE, ki je podala osnovne usmeritve za pripravo rešitev. Po preučitvi oz. analizi obstoječega stanja je bilo ugotovljeno, da prihaja do odstopanj v volilnih enotah 3 (Gora) in 6 (Zapotok), kjer je število volivcev pod povprečjem, in v volilni enoti 4 (Sodražica), na meji tudi v volilni enoti 2 (Žimarice), kjer je število volivcev nad povprečjem, to je nad idealnim številom volivcev na člana sveta.

Po preučitvi demografskih, geografskih in drugih relevantnih okoliščin, ki vplivajo oz. bi utegnile vplivati na določitev VE oz. razdelitev občine na VE, preučujemo nekaj možnih rešitev, o katerih se bo najprej izrekel občinski svet, nato pa bodo podane v javno obravnavo.

Položen je temeljni kamen za enoto doma starejših občanov

Minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac, direktorica DSO Grosuplje Metka Šajn Velepec in župan Blaž Milavec so v petek, 4. 10. 2024, na lokaciji nove enote DSO Grosuplje v Sodražici položili temeljni kamen. S tem se pričinja gradnja te enote v Sodražici, ki bo trajala naslednji dve leti, dokler se ne bo nova investicija predala v uporabo grosupeljskemu domu. Kmalu po tem se pričakuje že sprejem prvih stanovalcev doma. Investicijski projekt, ki ga je zasnoval ZE Arhitekturni biro (arh. Janez Zobec) iz Ribnice, predstavlja večnadstropno stavbo s 24 posteljami za redni sprejem in štiri začasne namestitve. Poleg sob za stanovalce, nujnih prostorov za prehrano in sanitarije ter tehnično podporo bodo na voljo tudi večji večnamenski prostor z barom, prostori za rekreacijo, delovno in fizioterapijo ter prostor za versko oskrbo. Projekt je ocenjen na 3.864.874,26 EUR + DDV, od tega predstavlja 2.932.511,76 EUR sofinancerski

delež iz načrta za okrevanje in odpornost, preostali del pa znesek, ki ga bo pokril DSO Grosuplje. Gradnjo bo izvajalo gradbeno podjetje VG5 d. o. o. iz Ljubljane, ki je bilo najbolj uspešno na javnem razpisu za izbor izvajalca. Kot že rečeno, bo enoto doma vodil javni zavod Dom starejših občanov Grosuplje, ki ga je ustanovila država. Pri nas naj bi ta zavod prevzel tudi druge naloge s področja dolgotrajne oskrbe starejših, kot npr. nega na domu, dnevni center in še kakšen drug program, namenjen vzdrževanju vitalnosti starejše populacije.

OBČINA SODRAŽICA

OB PRAZNOVANJU OBČINSKEGA PRAZNIKA OBČINE SODRAŽICA

VAS VABIMO NA SLOVESNOST S PODELITVIJO
OBČINSKIH PRIZNANJ ZA LETO 2024.

PRIREDITEV BO V PETEK,

25. OKTOBRA 2024,

OB 19. URI V ŠPORTNI DVORANI SODRAŽICA.

VEČER BODO OBOGATILI:

**UČENCI OSNOVNE ŠOLE
DR. IVANA PRIJATELJA SODRAŽICA
IN GLASBENE ŠOLE RIBNICA**

TER

**BIG BAND ŠENTJUR
Z VOKALNIMA SOLISTOMA
MATICEM PLEMENITAŠEM
IN YLENIO ZOBEC MIHELČ.**

VABLJENI!

ŽUPAN OBČINE SODRAŽICA

MAG. BLAŽ MILAVEC

Vse potrebuje svoj čas

Gregor Pirc, *In situ*

Po nekaj sejmskih nastopih smo spoznali, da bo za uspeh z našim naborom izdelkov potrebna predvsem vztrajnost. Zadruga si prizadeva biti osvežitev v že ustaljenem sejmskem dogajanju, saj naš cilj ni vedno zgolj prodaja, temveč predstavitev zadružnikov in podpora lesnim rokodelskim panogam. Naša stojnica je ena, vendar združuje vse člane zadruge. Postopoma so nas ljudje začeli prepoznavati in ugotavljati, da nismo zgolj muha enodnevnica, temveč del razvojnega in podpornega okolja za pogosto zapostavljene rokodelce. Za obiskovalca si vzamemo čas. Naše stojnice so tako postale stičišče podpornikov lesenih izdelkov, ljubiteljev dizajna, obrtnikov in rokodelcev, tako članov kot nečlanov. Prav tako vzdušje smo doživeli tudi na nedavnem Ribniškem sejmu.

Komaj smo zaključili s pospravljanjem naših izdelkov, že smo se sestali z gospo Jožico Brodarič, ki trenutno oblikuje novo kolekcijo sodobnih lesenih izdelkov s pridihom tradicije. V sodelovanju s Festivalom lesa iz Kočevja pripravljamo novo serijo inovativnih lesenih izdelkov. Projekt napreduje malo počasneje, a nekatere ideje preprosto potrebujejo svoj čas.

Kljub temu imamo v pripravi nov izdelek. Oblikovalka je uspešno opravila svoje delo, obrtnik je zavihal rokave in izdelek bo javno predstavljen na prireditvi ob občinskem prazniku. Občinski praznik nam je dal tudi idejo, da občanom ponudimo možnost nakupa sodraške občinske zastave. Vse zainteresirane tako vabim, da me za informacije in naročila kontaktirajo.

Naj izkoristim priložnost, da vas povabim tudi na Festival lesa, ki bo potekal v Kočevju med 16. in 19. oktobrom. Festival je iz majhne

ideje z natečajem Prastol postal mednarodno priznan dogodek. Tematski oblikovalski natečaj privablja k sodelovanju vedno večje število oblikovalcev iz vsega sveta in kontinentov. Tudi zmagovalni (pra)stoli so vedno bolj mednarodno obarvani. Kot pri projektu Zadruga in še marsikje se je tudi tu izkazalo, da se stvari razvijejo le s potrpežljivostjo in vztrajnostjo.

Osnovnošolci na ogledu Ulice obrti v Celju

Barbara Nosan
Foto: Franc Lesar

Območna obrtno-podjetniška zbornica Ribnica (OOZ Ribnica) je z namenom promocije obrtnih poklicev v sredo, 18. septembra 2024, za osmo- in devetošolce iz osnovnih šol Loški Potok, Sodražica in Ribnica organizirala ogled Ulice obrti, ki je potekala v sklopu 56. Mednarodnega obrtnega sejma v Celju. Iz OŠ Ribnica so učence spremljali Gregor Ilc (pomočnik ravnateljice), Živa Rigler (socialna pedagoginja) in Mina Lipej (pedagoginja); iz OŠ Sodražica so bili z njimi Majda Kovačič Cimperman (ravnateljica) in Marjeta Mohar (svetovna delavka); iz OŠ Loški Potok jih je spremljala Darja Lavrič (pedagoginja). V imenu organizatorja sta bila prisotna sekretarka Barbara Nosan in Franc Lesar.

Na poti smo se, kot je tradicija, ustavili na slastnem trojanskem krofu, nato pa nadaljevali na sejmsko prizorišče v Celje, kjer smo si najprej ogledali Ulico obrti, na kateri je bilo predstavljenih 15 obrtnih poklicev, kar je največ doslej: kuhar, natak, pek, slaščičar, oblikovalec kovin-orodjar, strojni mehanik, zidar, tesar, izvajalec suhomontažne gradnje, klepar krovce, polagalec talnih oblog, pečar-polagalec keramičnih

oblog, optik tehnik, steklar, voznik in pet različnih dejavnosti iz bogate tradicije domače in umetnostne obrti (kamnoseštvo, lončarstvo, slamninarstvo, zlatarstvo in lesostrugarstvo).

Osrednja točka Ulice obrti je bila Vajeniška pisarna, kjer so zainteresirani učenci prejeli vse informacije o vajeniškem sistemu izobraževanja. Poleg predstavitve so se nekateri učenci aktivno vključili tudi v izdelavo posameznega izdelka oziroma storitve

ter se preizkusili v posameznem poklicu. S pomočjo vprašalnika – delovnega lista, ki so ga morali učenci izpolniti, pa so še dodatno spoznavali posamezen poklic.

Po krajšem ogledu še ostalih delov sejma smo se tako spremljevalci kot učenci polni vtisov in informacij vrnili domov.

OOZ Ribnica bo vsekakor nadaljevala s tako prakso, saj marsikateremu osmošolcu/devetošolcu ogled Ulice obrti olajša poklicno odločitev.

Občani sodelujejo pri realizaciji ciljev Strategije 2035

Ernest Pirnat

Foto: Marko Burger

Pet dogodkov Občani v akciji

Aprila 2024 je občinski svet sprejel Strategijo razvoja Občine Sodražica 2035, v kateri je strateško opredeljenih pet razvojnih področij:

- Skrb za čisto, urejeno in zdravo okolje (ZELENA SODRAŽICA),
- spodbudno okolje za rast in razvoj obrti in podjetništva (KONKURENČNA SODRAŽICA),
- trajnostno turistično okolje za ohranjanje naravne in kulturne dediščine (PRIVLAČNA SODRAŽICA),
- vključujoča, zdrava in družbeno odgovorna skupnost (ZADOVOLJNA SODRAŽICA),
- trajnostna mobilnost in prometno urejena občina (DOSTOPNA SODRAŽICA).

V prvem letu sprejetja tega pomembnega dokumenta Občina Sodražica načrtuje izvedbo petih dogodkov Občani v akciji – vsak se navezuje na eno razvojno področje. Prvi: DOSTOPNA SODRAŽICA je potekal 5. oktobra na zunanjih športnih površinah pri OŠ Sodražica. Vzpredno je v prostorih šole potekal še dan treh generacij, kjer so se različne druge skupine in posamezniki predstavili s svojimi predstavitvami in delavnicami.

Trajnostna mobilnost

Aktivnosti dogodka DOSTOPNA SODRAŽICA so bile povezane z opredeljenimi strateškimi cilji razvojnega področja Strategije razvoja Občine Sodražica 2035:

1. izboljšanje dostopnosti v javnem prometu,
2. izboljšanje pogojev v cestnem prometu,
3. izboljšanje pogojev za hojo in kolesarjenje.

Na dogodek so bili povabljeni vsi akterji, ki so opredeljeni v strategiji, in ostala širša zainteresirana javnost, ki je vsebinsko povezana s posameznim razvojnim področjem.

Organizatorji želijo posebno poudariti naslednje vidike trajnostne mobilnosti:

- A. Spodbujanje uporabe javnega prevoza,
- B. promocija kolesarjenja kot alternative avtomobilskemu prevozu za premagovanje krajših razdalj,
- C. promocija hoje kot zdravega načina življenja,
- D. spoznavanje električne mobilnosti kot enega od prispevkov za ohranjanje okolja,
- E. sodelovanje lokalne javnosti pri iskanju prometnih rešitev v lokalnem okolju – aktivnosti Celostne prometne strategije (CPS).

Dostopna Sodražica – sodelujoči na dogodku se predstavijo

Na pokritem balinišču je devet razstavljalcev demonstriralo različne vsebine o prometu in trajnostni mobilnosti. Na bližnjih športnih površinah so gasilci in policisti predstavili različna delovna področja. Dogodek sta okoli desete ure odprla župan mag. Blaž Milavec in ravnateljica ga. Majda Kovačič Cimperman. Sledila je predstavitev različnih dejavnosti, ki so bile vsebinsko opredeljene v tri sklope trajnostne mobilnosti:

1. IZBOLJŠANJE DOSTOPNOSTI V JAVNEM PROMETU:

- Predstavniki Slovenskih železnic sta delili promocijski material in predstavili železniški promet kot najbolj trajnostno izbiro mobilnosti javnega prometa.
- Predstavniki Občine so v imenu koncesionarja Nomaga predstavili nove avtobusne linije Sodražica–Ribnica kot najbolj dostopno sredstvo javnega prevoza na območju občine.
- Sodraški prostovoljci (vozniki Prostoferja) so predstavili delovanje mreže Prostofer kot obliko prevoza za starejše občane, ki živijo izven dostopnih avtobusnih linij javnega prevoza.

2. IZBOLJŠANJE POGOJEV V CESTNEM PROMETU:

- DRI (Družba za razvoj infrastrukture) je predstavila cilje in časovnico priprave dokumenta Celostne prometne strategije Občine Sodražica za naslednje desetletje.
- Občinsko redarstvo je predstavilo aktivnosti o umirjanju prometa v naselju.
- Policisti iz PP Ribnica in njihovi sodelavci iz enot za delo s službenimi psi in konji so predstavili vlogo policije za zagotavljanje splošne in prometne varnosti.
- Skupina Motoristi za motoriste je predstavila aktivnosti na področju prometne varnosti motoristov.

- Predstavniki avtošole Herby so predstavili aktivnosti o varni vožnji.
- Predstavitve primarne gasilske dejavnosti in osnove nudenja prve pomoči so predstavili prostovoljci iz PGD Vinice-Zapotok.

3. IZBOLJŠANJE POGOJEV ZA HOJO IN KOLESARJENJE:

- Predstavniki Občine Sodražica so delili promocijsko gradivo o lokalnih pešpoteh in zbirali ideje za potek lokalnih pešpoti in kolesarskih poti.
- Turizem Ribnica je predstavil najnovejši promocijski material s področja ribniških kolesarskih poti in ostalih turističnih doživetij v naravi.
- Direktor Rokodelske zadruge In situ je predstavil občinska električna kolesa in ponudbo za njihovo izposajo.
- Skupina staršev in učencev z območja Jelovca in sosesk Hosta in Na pesku so prihod v šolo izpeljali s t. i. pešbusom in na ta način pokazali, da je pešačenje najbolj okolju prijazna in družabno najzabavnejša oblika prihoda v šolo.

Na osrednjem prizorišču so za popestritev z zabavnimi igrami in rekviziti poskrbeli člani Mladinskega kluba Sodražica. Ob 11. uri je vzporedno v eni od učilnic šole potekla še javna tribuna o načrtovanju prometa v občini Sodražica. Več o poteku tega dogodka in o rezultatih ankete pa v naslednji številki občinskega glasila.

Vabljeni na naslednji dogodek!

Naslednji dogodek Občani v akciji 2/5 bo potekal predvidoma v drugi polovici januarja. Vse zainteresirane skupine in posameznike s področja rokodelstva, obrti in podjetništva vabimo, da se pridružite načrtovanju in izvedbi dogodka. Pobude posredujte po e-pošti: obcina@sodrazica.si.

Celostna prometna strategija Občine Sodražica – anketa za splošno javnost

Vsi občani vabljeni k reševanju nekajminutne spletne ankete za potrebe prometne strategije, ki je odprta do konca meseca oktobra. Z rešeno anketo prispevamo pomemben delež pri oblikovanju javnega mnenja in interesa. Anketa je dostopna na spletni strani Občine ali preko QR-kode.

Sprememba voznega reda

Gregor Pirc

Po uvedbi celoletnega voznega reda za redne dnevne na relaciji Hrib – Sodražica – Ribnica je prišlo do spremembe v nedeljskem voznem redu. Tako sedaj objavljamo aktualni vozni red. Velike in pregledne vozne rede smo v Sodražici pripravili na lastno pobudo, z željo po zagotavljanju enostavnejše uporabe voznih linij. Vozne linije naj se sedaj ne bi spreminjale, a kljub temu niso izključene. Upravljalca in koncesionar nas o spremembah posebej ne obveščata, zato je za občasne uporabnike voznih linij priporočljivo tudi preverjanje preko spletne strani nomago.si/voznice/vozni-red.

Relacija: SODRAŽICA - RIBNICA

PONEDELJEK - PETEK											SOBOTA	NEDELJA
KRAJ / postajališče	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	S	N
Hrib - Loški Potok	04:35	05:40	06:25	07:10	08:00	10:00	13:00	14:15	15:00	16:45		17:00
Mali Log	04:38	05:43	06:28	07:13	08:03	10:03	13:03	14:18	15:03	16:48		17:03
Kržeti	04:49	05:54	06:39	07:24	08:14	10:14	13:14	14:29	15:14	16:59		17:14
Sodražica	05:00	06:05	06:50	07:35	08:25	10:25	13:25	14:40	15:25	17:10		17:25
Zamostec	05:03	06:08	06:53	07:38	08:28	10:28	13:28	14:43	15:28	17:13		17:28
Lipovšica	05:05	06:10	06:55	07:40	08:30	10:30	13:30	14:45	15:30	17:15		17:30
Vinice	05:06	06:11	06:56	07:41	08:31	10:31	13:31	14:46	15:31	17:16		17:31
Zapotok	05:07	06:12	06:57	07:42	08:32	10:32	13:32	14:47	15:32	17:17		17:32
Sušje	05:08	06:13	06:58	07:43	08:33	10:33	13:33	14:48	15:33	17:18		17:33
Žlebič	05:09	06:14	06:59	07:44	08:34	10:34	13:34	14:49	15:34	17:19		17:34
Grič / Ribnici	05:11	06:16	07:01	07:46	08:36	10:36	13:36	14:51	15:36	17:21		17:36
Breg pri Ribnici	05:12	06:17	07:02	07:47	08:37	10:37	13:37	14:52	15:37	17:22		17:37
Ribnica / Ob železnici	05:14	06:19	07:04	07:49	08:39	10:39	13:39	14:54	15:39	17:24		17:39
Ribnica	05:17	06:22	07:07	07:52	08:42	10:42	13:42	14:57	15:42	17:27		17:42

Relacija: RIBNICA - SODRAŽICA

PONEDELJEK - PETEK											SOBOTA	NEDELJA
KRAJ / postajališče	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	S	N
Ribnica	07:10	08:45	10:05	11:05	13:45	14:55	15:20	16:00	17:15	18:15		20:45
Ribnica / Ob železnici	07:13	08:48	10:08	11:08	13:48	14:58	15:23	16:03	17:18	18:18		20:48
Breg pri Ribnici	07:15	08:50	10:10	11:10	13:50	15:00	15:25	16:05	17:20	18:20		20:50
Grič / Ribnica	07:16	08:51	10:11	11:11	13:51	15:01	15:26	16:06	17:21	18:21		20:51
Žlebič	07:18	08:53	10:13	11:13	13:53	15:03	15:28	16:08	17:23	18:23		20:53
Sušje	07:19	08:54	10:14	11:14	13:54	15:04	15:29	16:09	17:24	18:24		20:54
Zapotok	07:20	08:55	10:15	11:15	13:55	15:05	15:30	16:10	17:25	18:25		20:55
Vinice	07:21	08:56	10:16	11:16	13:56	15:06	15:31	16:11	17:26	18:26		20:56
Lipovšica	07:22	08:57	10:17	11:17	13:57	15:07	15:32	16:12	17:27	18:27		20:57
Zamostec	07:24	08:59	10:19	11:19	13:59	15:09	15:34	16:14	17:29	18:29		20:59
Sodražica	07:27	09:02	10:22	11:22	14:02	15:12	15:37	16:17	17:32	18:32		21:02
Kržeti	07:38	09:13	10:33	11:33	14:13	15:23	15:48	16:28	17:43	18:43		21:13
Mali Log	07:49	09:24	10:44	11:44	14:24	15:34	15:59	16:39	17:54	18:54		21:24
Hrib - Loški Potok	07:52	09:27	10:47	11:47	14:27	15:37	16:02	16:42	17:57	18:57		21:27

DODATNE INFORMACIJE:

NOMAGO d.o.o.
www.nomago.si
 01 893 80 50

DUJPP d.o.o.
 031 333 535
info@dujpp.si

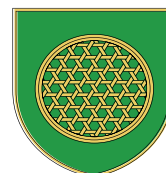

Praznujmo skupaj

Pridružite se praznovanju občinskega praznika – izobesite lastno zastavo Občine Sodražica.

Naročila in informacije: 041 369 704

Občina Sodražica
Rokodelska zadruga In situ

ODPRTJE RAZSTAVE

O FRANCETU PIRCU IZ ŽIMARIC

OB 125-LETNICI ROJSTVA IN 70-LETNICI SMRTI

KOROŠKI BOREC, PILOT, GENERAL – 1. KOMANDANT
LETALSTVA NOVJ, AMBASADOR

Krekov dom, Trg 25. maja, Sodražica,
v soboto, **9. NOVEMBRA 2024**,
ob 17. uri

Vljudno vabljeni!

V Ribnici deluje Center za krepitev zdravja

Brigita Caserman, dipl. m. s., vodja Centra za krepitev zdravja ZD Ribnica

Foto: Freepik

V Zdravstvenem domu dr. Janeza Oražma Ribnica je septembra 2023 začel z delom Center za krepitev zdravja (v nadaljevanju CKZ). CKZ je samostojna enota v zdravstvenem domu, ki zagotavlja dejavnosti promocije zdravja. Center za krepitev zdravja ZD Ribnica deluje v štirih občinah: Sodražica, Velike Lašče, Loški Potok in Ribnica.

Ekipo CKZ sestavljajo diplomirana medicinska sestra, dietetik, kineziolog, fizioterapevt in psiholog. Strokovnjaki v CKZ izvajamo strukturirane in standardizirane zdravstvenovzgojne, psihoedukativne obravnave in individualna svetovanja ter aktivnosti krepitev zdravja v lokalnih skupnostih za prebivalce vseh starostnih skupin v omenjenih občinah.

Namen Centra za krepitev zdravja je seznanjanje oseb s pomenom zdravega življenjskega sloga za ohranjanje in krepitev zdravja, preprečevanje nastanka kroničnih nenalezljivih bolezni in kakovostnejše življenje s kronično nenalezljivo boleznijo. Dodatno v CKZ tudi posredujemo strokovne informacije, učimo veščine in nudimo podporo in pomoč za prepoznavanje in

obvladovanje dejavnikov tveganja, kot so zvišan krvni tlak, zvišane maščobe v krvi in zvišan krvni sladkor. Velik poudarek dajemo nujenju podpore za dolgotrajno spremembo življenjskih navad in krepitev duševnega zdravja, ki posledično vodi do boljšega počutja in zdravja.

V CKZ potekajo:

- aktivnosti v obporodnem obdobju: priprava na porod in starševstvo ter varna vadba v nosečnosti;
- aktivnosti za otroke, mladostnike in njihove starše: vzgoja za zdravje otrok in mladostnikov, vzgoja za ustno zdravje, individualno svetovanje za otroke in mladostnike;
- aktivnosti za odrasle: program za krepitev zdravja odraslih (delavnice) ter individualna svetovanja za odrasle;
- aktivnosti v lokalnih skupnostih: predstavitve in delavnice na dogodkih.

V Center za krepitev zdravja lahko pride-te samostojno po predhodnem dogovoru z nami, na podlagi informacij, ki ste jih pridobili na dogodku v lokalni skupnosti, na

spletu, v lokalnih medijih, od znancev, sorodnikov. Lahko vas usmeri osebni izbrani zdravnik oz. diplomirana medicinska sestra iz referenčne ambulante, po opravljenem preventivnem pregledu, napotitvi zdravnika specialista ali psihologa v zdravstveni dejavnosti.

S sodelovanjem v občinah in lokalno skupnostjo se trudimo doseči vsakega posameznika, ne glede na starost ali socialni status. Z našim skupnim delovanjem lahko oblikujemo bolj zdravo prihodnost za vse nas.

Poleg spodaj navedenih delavnic se lahko po predhodnem dogovoru z nami udeležite tudi drugih brezplačnih delavnic ali individualnih svetovanj, ki jih organiziramo. Zaradi lažje organizacije priporočamo, da nas predhodno obvestite o udeležbi. Lepo vabljeni!

Spremljajte nas na Facebooku ali Instagramu: CKZ – Center za krepitev zdravja Ribnica ali nam pišite na ckz@zdrbnica.si.

Center za krepitev zdravja

R I B N I C A

ZDRAVSTVENI DOM
DR. JANEZA ORAŽMA
RIBNICA

Smo Center za krepitev zdravja. Ponujamo Vam brezplačne individualne ali skupinske programe, ki so usmerjeni v ohranjanje in krepitev zdravja.

ZDRAV ŽIVLJENJSKI
SLOG IN
OBVLADOVANJE
BIOLOŠKIH
DEJAVNIKOV
TVEGANJA

OPUŠČANJE
KAJENJA

OPUŠČANJE
TVEGANEGA/
ŠKODLJIVEGA
PITJA
ALKOHOLA

ZDRAVA
PREHRANA

BREZPLAČNE*
OBRAVNAVE

*ZA OSEBE Z OSNOVNIM
ZDRAVSTVENIM ZAVAROVANJEM

DUŠEVNO
ZDRAVJE

TELESNA
DEJAVNOST

NA VOLJO SMO VAM:

- dipl. medicinska sestra,
- dietetik,
- kineziolog,
- fizioterapevt in
- psiholog.

OBRAVNAVA
OSEB S
SLADKORNO
BOLEZNIJO

INDIVIDUALNI
POSVETI ZA
KREPITEV ZDRAVJA
OTROK,
MLADOSTNIKOV IN
ODRASLIH

ZDRAVO
HUJŠANJE

ckz@zdribnica.si

030 464 098
+386 1 837 22 68

Pirc France (Franjo) 1899–1954 v Kocbekovih dnevnikih (2. del)

Janez Mihelič

France Pirc je v času, ko je bil komandant letalstva, rad priskočil na pomoč rojakom, ki so bili v različnih vlogah do konca vojne in takoj po njej. Nekateri nanj vendarle niso pozabili in so o njem pisali v svojih spominih.

»Zdravka je bila pri generalu Pircu zaradi aviona v Ljubljano. Najprej negotovo in potreba intervencije pri Terziču, proti večeru pa od generala Ulepiča vest, da letimo jutri predpoldne ob 9.00. Tega sem se razveselil, saj sem rešen tlake na vlak. Pred seboj imam točne zadatke, ki naj jih opravim v Ljubljani.«

V Beograd se je Kocbek vračal 23. septembra. Šofer ga je s službenim avtomobilom iz Ljubljane pripeljal v Zagreb. Popoldne sta se dobila z generalom Pircem. O srečanju in njenem posebnem letu v Beograd je nastal zanimiv zapis. Letela sta namreč nad Jasenovcem, kjer so ustaši Pircu ubili ženo in osemmesečno hčerko, ki ju do takrat še niso našli.

Letalo Bucker 181 Bestman. S takim letalom sta letela Kocbek in Pirc iz Zagreba v Beograd. Po koncu vojne je osem letal tega tipa služilo tudi v Jugoslovanskem vojnemu letalstvu. V uporabi so bili do leta 1953. Arhiv: Marko Malec

»Po kosilu sem avto z Dolencem poslal v Ljubljano in se podal z gen. Pircem v Borongaj. Sedla sva v aparat nemške marke (Krücke) in se vzdignila. Sedel sem poleg njega na desnici. Lovec se je vzdignil in usmeril v višino 600 m. Začela se je prelepa vožnja. Nedeljski dopoldan, letiva od sonca proč, zrak miren, nebo brez oblakov. Letalo leti mirno, brez sunkov, niti šum ni tako močan, kakor bi mislil. V rokah držim karto in takoj iščem Sisak, pa se uštejem, toda kmalu se znajdem. Pirc drži v rokah volan v obliki občutljive palice, noge ima v posebnih stremenih. Razbiram tabele, hitrost 180 km, višina se menja od 300 do 800 m. Smer v glavnem nad Savo,

grevi proti Jasenovcu. Pri kosilu mi je namreč Pirc dejal: »Storila bova majhen odklon na desno. Danes je obletnica smrti moje žene, ki so jo imeli zaprto z otrokom v Gradiški, nato v Jasenovcu in jo ubili z otrokom nedaleč od taborišča v grmovju ob Savi.« Prevzelo me je, ko sem ga od časa do časa pogledal resnega na svoji levi, kako sedi in strogo pazi, miren, zagledan v daljavo, ki strmi vanjo skozi temna očala. Naenkrat se nagne k meni in zakriči: »Vidiš, Jasenovac.« Z roko pokaže na levo pod seboj. Ob Savi velik obzidan prostor, na katerem je vrsta razrušenih barak in poslopij. Ne morem razvideti, zakaj same razvaline, niti streh ni več. Pirc spusti letalo nizko, zakroži v loku nad taboriščem in strmiva iz zraka vanj, nato še enkrat, še bolj drzen lok, visim čisto nad Pircem, tako da se moram loviti za desno stran. Niti žive duše ne opaziva. Kraj smrti. Pirc je snel čepico. Še enkrat nizko zakroži, nato se vzdigneva in usmeriva proti vzhodu. Čez nekaj minut znova nad

Savo. Pirc me potegne in znova zakriči: »Tukaj so jo ubili.« Gledam v gozdnati breg ob levi, bolj grmičje kakor gozd. Vmes liki jas in praznih prostorov. Še vedno kaže z roko in strmi. Spustiva se navzdol v drznem loku. Kar sapo mi jemlje. Pirc kakor da išče, še enkrat, nato nizko ob breg, nato zopet lok nad drugo jaso, nato nov drzen krog. Pirc strmi in gleda, kakor da išče z napetimi očmi, kakor da bo zdaj zdaj odkril bele kosti ali truplo ali nekaj, kar bi ga navdalo z mirom: tukaj je bilo, tako se je zgodilo, tukaj so jo vrgli v Savo, ta kos neba je zadnjič pogledala. Čutil sem, da jo je neizrečeno ljubil. Nikoli ne bom razumel resnobe tega človeka in njegove disci-

pline, prevzetosti in poštenosti, ker ne bom nikoli spoznal te žene. Kako strašna razlika: pred letom dni pod nami na zemlji v odurnih rokah človek, ki se vije ujet in mu nihče ne more nuditi pomoči, ki ga v strašnih mukah zakoljejo in vržejo v vodo – po preteku leta pa midva v suvereni višini gledava na kraj smrti in se igrava z aparatom, odlepljena od zemlje, in vendar pozorna nanjo.

Še enkrat se spustiva nizko nad Bokensko Gradiško, kjer gledava težko kazemato, kjer je bila zaprta s Srbkinjami in Judinjami. Kazemata izgleda kot bunker, žalostna trdnjava, pokrita s travo, z malimi okni. Ljudje so stali na ulici in naju opazili. Na desno sem v daljavi spremljal Motajico, nato Vlašič planino, še prej Kozaro, pozneje Majevice in štiri reke, ki tečejo od tam v levo. Nad Mačvo sva se spustila na 20 metrov, kakor da bi se avto odlepil od ceste in z neznansko hitrostjo letela tik nad zemljo. Plašila sva črede krav in ovac, pastirje, letela čez kanale, koruzna polja, tik za svojo senco in v smeri senc vsega večnega stvarstva, proti Avali, Zemunu in Beogradu, ki se je javljal. Pirc je vodil letalo z velikim izkustvom. Kako človeško je leteti nad zemljo, ne pa v teoretični višini brez zveze s svetom. Pristala sva elegantno.

Nato me je Pirc odpeljal še domov.

Pripovedoval sem mu o St. Exuperyju, ki ga mora brati, ker ga z njim družijo plemenita človečnost.« (Edvard Kocbek, Dnevnik 1945, 23. september, stran 60–62, CZ Ljubljana, 1991.)

General – prvi komandant vojnega letalstva F. Pirc prihaja na letališče, kjer se je odvijal letalski miting leta 1945 kmalu po koncu vojne.

General F. Pirc v družbi maršala J. B. Tita. Datum nastanka in kraj fotografije ni znan.

V začetku leta 1946 je bil Pirc mesec dni doma, verjetno na dopustu. Kocbeka je obiskal na domu v Ljubljani, takrat se je ta že vrnil iz Beograda v Ljubljano, saj so mu preprosto ukinili njegovo ministristvo. Bližale so se tudi volitve. Srečanje z generalom zapiše v svojem dnevniku.

»Pirc me obiskal, začuden, kaj se to pravi, da me ni v vladi. Ostala sva sama, videl sem vse razburjenje, ki ga je izražal brez rezerv in naravnost: Zakaj samo dva Slovenca? Zakaj je Rankovič notranji? Hotel je vedeti, ali so me sunili ali pa sem šel sam. Ko sem mu razložil: vseeno, zdaj boste morali kristjani nastopiti. Bil sem mesec dni doma, marsikaj videl in slišal. In rečem ti tole: če vi svobodno nastopite pri svobodnih volitvah, imate po vsej Sloveniji 80 % ljudi. Danes vas vsi pričakujejo, pravi OF-arji, liberalci, klerikalci, celo pošteni komunisti. Jaz si sam to želim. Izredno si želim svežega vetra. Želim si reda, pravice, napredka in človečnosti. In še to: svoje življenje dam za tvojo zadevo, če boš nastopil. ... Sploh trpi od krivice, ki jo gleda pod plaščem naprednosti, pravičnega novega reda, svobode itd. Nekatera dejstva, ki jih je odkril, so me znova pretresla.« (Edvard Kocbek, Dnevnik 1946/1, 2. februar, stran 60–61, CZ Ljubljana, 1991.)

Stališča, ki jih je Pirc zaupal Kocbeku, dajo nedvoumno slutiti njegovo nestrinjanje z razvojem in politiko, v katero je šla Jugoslavija takoj po vojni. Odkrito mu

Po raportu na letališču si general F. Pirc v družbi maršala J. B. Tita ogleduje letala na letališču v Zemunu 20. oktobra 1945.

je povedal svoje nestrinjanje s sestavo vlade in dejstvom, da sta v vladi samo dva Slovenca in da Kocbeka ni več med njimi. V izražanju je bil odkrit in neposreden, kar je Kocbeka spravljalo v določeno zadrego, saj je kljub vsemu, kar se mu je dogajalo, še vedno verjel, da bodo šle stvari v pravo smer, zato je Pirca miril in prepričeval s svojimi pogledi in argumenti. Generalove besede: »Jaz si samo to želim. Izredno si želim svežega vetra. Želim si reda, pravice, napredka in človečnosti. In še to: svoje življenje dam za tvojo zadevo, če boš nastopil,« Kocbeka niso mogle pustiti ravnodušnega. Kako si je Pirc v tistih časih zamišljal svoboden nastop kristjanov na svobodnih volitvah? Zanimiva je tudi njegova ocena, koliko glasov bi dobila svobodna lista. Dejstvo pa je, da so bili nekateri pogledi generala za ta čas neuresničljivi. Bil je predvsem vojak in ne izvedenec v politiki, v kateri moraš vedno iskati nek kompromis do rešitev, sicer si vedno na drugem bregu in hitro v nemilosti. Otto von Bismarck je nekoč izjavil, da je politika umetnost možnega.

Nehote mi v glavi odzvanja Ježkova pesem:

»Cinca marinca,
ta je zoper nas,
u črna skrinca
vrgu je svoj glas.«

Pred odhodom nazaj v Beograd oziroma Zemun sta se moža ponovno srečala na večerji.

»Zvečer večerja, ki sva nanjo povabila Marijano, oba Dominkova in Pirca. On je prišel malo pozneje. Od početka je bil zamišljen, prav se ni

ves večer razživel, le pozno v noč je na skrivaj zagrabil Marijano za roko in jo držal. Lepo ga je bilo poslušati, ko je govoril o svoji rodbini, o bratih, peterih, ki ga ubogajo kakor pokojnega očeta, o združni obliki življenja, ki ga doma živijo, o mlinu, o posestvu, o gozdovih, o hišici, ki si jo bo zgradil v lepi rebri nad domačijo. Nekaj monarhičnega je v njem, ta princip je zaradi njegove osebne discipline in resnosti še bolj poudarjen. ... Razplel se je razgovor v razne smeri. Govoril sem o eksistencialni filozofiji, o težnjah po zdravem odnosu med imanenco in transcendo, o ameriškem romanu, o francoski liriki.« (Edvard Kocbek, Dnevnik 1946/1, 13. februar, stran 76–77, CZ Ljubljana, 1991.)

Zapis nedvoumno kaže na nostalgijo in navezanost generala na domače kraje, pa tudi na njegovo široko razgledanost.

S položaja komandanta letalstva je bil razrešen 1. oktobra 1946. Nasledil ga je general Zdenko Ulepič, tudi Slovenec. Kaj je bil vzrok razrešitve, ni znano. Ne gre pa dvomiti, da so bili nekatera stališča in pogledi generala v navzkrižju z uradno jugoslovansko politiko in zato niso mogla biti neopažena. Posebno težko je sprejemal vlogo političnih komisarjev v vojaških enotah. Pirc je bil vse svoje življenje vojak in mu je bilo kristalno jasno, da vzporedno poveljevanje in vpliv politkomisarjev, ki z vojaško hierarhijo poveljevanja niso imeli nič skupnega, ne pelje nikamor. Priročen izgovor bi lahko bila tudi Pirčeva bolečina, duševni nemir in iskanje ob izgubi najbližjih.

Nadaljevanje sledi.

Petošolci so ustvarjali

Slavka Tanko, mentorica

JAZ SEM HRUŠKA

Jaz sem hruška, ti pa ne,
jaz sem sadje, ti pa ne,
mene hoče vsak pojesti,
tebe pa nobeden.

Vem, da ti že dobro veš,
hruška vedno sočna je.
Ko na krožniku pristanem,
sline se cedijo vsem ljudem.

Jaz sem hruška, ti pa ne,
imam drevo, ti pa ne,
vsak lahko utrga me,
tebe pa nobeden.

Zala Mehič Kersnič

HRUŠKA DEBELUŠKA

Sem rumena hruška,
zelo debela buška.
Ko jež pride do mene,
me s sabo vzame.

Jež varuje me vsak čas,
dokler ne pride v vas.
Ko pride do svoje kočice,
me pojesti noče.

Da me v skrinjo
za čez zimo.
Ko pridem iz skrinje,
vidim korenine.

Pa za konec
me da v lonec.
Pa malo meda
in rata marmelada.

Ažbe Starc

JAZ SEM HRUŠKA

Jaz sem hruška, ti pa ne,
jaz na ježu zdaj sedim,
špičast je prevoz zelo,
ampak vredno je.

Jaz kosilo sem odlično,
slastno in nasitno,
skupaj z ježem sva res dobra
partnerja.

Zdaj pa stara sem in grda,
zgubana, rjava,
rada bi prevoza se rešila,
zato se bom kar z ježa skotalila.

Ema Ogrinc

JAZ SEM HRUŠKA

Av, av, av,
na ježu zdaj sedim,
av, av, av,
kot da sem prilepljena na lim.

Kmalu bo iz mene marmelada,
oj, oj, oj,
to res huda je razvada.

Vem, vem, vem,
da v loncu bom pristala
in tako iz mene
marmelada bo nastala.

Kmalu bo iz mene marmelada,
oj, oj, oj,
to res huda je razvada.

Vita Mihelič

JAZ SEM HRUŠKA

Jaz sem hruška, ti pa ne,
jaz 'mam pecelj, ti pa ne,
vsak me želi pojesti,
tebe pa nobeden.
Jaz sem hruška, ti pa ne,
sem rumena, ti pa ne,
ti me hočeš vzeti, pa me nisi vreden.

Julija Marolt

Oratorij Sodražica 2024

Julija Adamič

Foto: arhiv Kluba Kresnička

Tudi letos smo v Sodražici zaključili še en krasen oratorij, ki je otrokom in mladim ponovno prinesel številna nova prijateljstva ter trenutke veselja in igre.

Oratorij Sodražica je poletni projekt za otroke in mladino, ki v času počitnic organizira druženje z igrami, delavnicami, molitvijo in drugimi dejavnostmi. Letošnji oratorij je potekal med 19. in 25. avgustom 2024 v župnijskem domu Sodražica. Udeležilo se ga je 110 otrok, starih od 6 do 13 let, zanje pa je skrbelo 41 animatorjev in še nekaj drugih prostovoljcev. Program je vključeval zgodbo, kateheze, delavnice, igre ter se zaključil s sveto mašo.

Posebna atrakcija letošnjega oratorija je bila predstavitev eksotičnih živali v sodelovanju z Društvom Bioexo. Predstavljenih živali pri nas ni mogoče videti v naravi, zato so bile otrokom še toliko bolj zanimive.

Animatorji in ostali sodelavci Kluba Kresnička se še enkrat zahvaljujemo vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k izvedbi letošnjega oratorija. Brez vas projekt zagotovo ne bi uspel tako, kot je. Posebna zahvala pa gre tudi staršem, da ste nam letos ponovno zaupali svoje otroke. Animatorji in ostali soustvarjalci oratorija upamo, da se drugo leto ponovno vidimo v tako lepem številu.

Romanje na Svete Višarje

Jelka Pakiž

Po globoko doživetem romanju v Assisi nas je p. Marjan Čuden povabil, da poromamo še na božjo pot na Sv. Višarje. Dober glas seže v deveto vas in rezultat tega je bil, da se je tokrat zbralo kar za dva avtobusa romarjev. Na enem je bil duhovni vodja p. Marjan, drugega je vodil p. Niko Žvokelj. Na sobotno jutro, 10. avgusta, smo se najprej odpeljali v Marijino svetišče na Brezje. Tukaj je bil čas za osebno molitev, prošnje in zahvale pred milostno podobo Marije Pomagaj, potem pa še skupno zapete litanije Matere Božje. Pred Marijo smo odložili bremena, ki težijo naše življenje, se ji priporočili in z novim upanjem v njeno pomoč nadaljevali pot do naše najstarejše in najvišje ležeče božje poti, do Sv. Višarij.

Višarje so simbol evropskega povezovanja, saj ležijo na tromeji Slovenije, Avstrije in Italije. Začetek te romarske poti sega v leto 1360, ko je pastirček na višarskem hribu našel kipec Matere Božje. Odnese ga je v dolino k župniku, ki ga je skrbno zaklenil v omaro, vendar se je naslednji dan kipec spet znašel na gori. Ko se je to večkrat zgodilo, so na tem kraju najprej postavili kapelico in pozneje cerkev Višarske Matere Božje. Tu Marija sprejema pod svoj plašč vsakega, ki pride k njej, vliva mir in vese-

lje v srca vernikov. Po ogledu notranjosti cerkve smo imeli na prostoru za njo sveto mašo. Kljub žgočemu soncu se je zbralo veliko ljudi, ki so ta dan tudi peš priromali do cerkve in z nami obhajali sveto daritev. Ponovno smo doživeli nekaj edinstvenega, polni posebnih občutij na tem milostnem kraju v višavi, povezani med sabo in z Bogom. Marija povsod deli svoje milosti in mir, ki ga naše srce najbolj potrebuje.

Z gondolo smo se spustili v dolino in se odpeljali proti Kobaridu, kjer smo si ogledali zgodovinski muzej, v katerem nam je bila v besedi, slikah in eksponatih predstavljena 12. soška bitka, imenovana tudi »čudež pri Kobaridu«: pretresljivi dogodki, taktika in pogum borcev. V poznem popoldnevu smo se odpeljali še na Kostanjevico – Kapelo v Novi Gorici, kjer službujeta dva Novoštifatarja: p. Vili in p. Niko. Najprej smo se spustili po ozkem in nizkem hodniku do cerkvene kripti, v kateri se nahaja Bourbonska grobnica. V njej so v kamnitih sarkofagih pokopani člani francoske kraljevske rodbine Bourbonov, med njimi Karel X., zadnji francoski kralj te dinastije. Druga znamenitost samostana je Škrabčeva knjižnica, ki se imenuje po največjem slovenskem jezikoslovcu in patru, ki je v tem

samostanu živel več kot 40 let, Stanislavu Škrabcu, in v kateri hranijo preko 10.000 knjig, med njimi tudi 30 prvotiskov (inkunabul). 6. septembra 2024 je bil samostan razglašen za kulturni spomenik državnega pomena. Samostanska cerkev Marijinega oznanjenja služi tudi kot župnijska cerkev Župnije Nova Gorica – Kapela. Po večerji, ki so nam jo pripravili v samostanskih prostorih, smo se v poznih večernih urah vrnili domov.

Tudi doživetja tega dne bodo ostala del mozaika lepih spominov v našem življenju. Zahvala gre p. Marjanu Čudnu za prijetno vodenje romanja in lepo pripravljeno brošuro, ki nam je obogatila doživljanje vsakega kraja, kjer smo se ustavili in nam bo ostala kot drag spomin na ta dan.

Seminar za duhovno in osebnostno rast: Vera in zdravje

Župnija Sodražica

Vabljeni na seminar Vera in zdravje, ki bo potekal v župniji Sodražica. Na njem bomo spoznavali, kako je vera v Boga povezana s človekovim zdravjem, kako močno vpliva na nanj in kako pomaga k boljšemu zdravju. Spoznavali in izkušali bomo moč vere v Jezusa Kristusa, ki je živ in deluje tudi danes.

Človek ni le telesno bitje, zato pretirano ukvarjanje s telesom in skrbjo zanj še ni dovolj za doseganje sreče, dobrega počutja, zadovoljstva, zdravja in polnosti življenja. Človek je mnogo več kot le telesno bitje – je tudi duševno in duhovno. Človekov duh je najpomembnejši in najgloblji del osebnosti. Če je bolan, se posledice kmalu prenesejo na dušo in telo, saj sta neločljivo povezana z njim. Pogosto se dogaja, da ljudje zdravimo določene (fizične) dele v telesu, a neuspešno, ker je

vzrok drugje. Ukvarjamo se z zdravljenjem t. i. simptomov in ne vzrokov bolezni, zato pogosto ne pride do konkretnih sprememb oz. ozdravljenja.

Jezus Kristus nam daje številne nasvete in recepte za doseganje in ohranjanje zdravja. Ti se skladajo z znanstvenimi doganjanji, zato mu je vredno prisluhniti. Jezus nas želi ozdravljati celostno: našega duha (srce), miselnost (mišljenje), čustvene rane, boleče spomine, pa tudi telesa. V naši notranjosti se skrivajo vzroki za psihosomatske bolezni in bolečine, ki jih Jezus lahko ozdravi preko molitve, tj. odnosa z njim, in zakramentov, ki jih je podaril svoji Cerkvi in po katerih se nas želi dotikati.

Zdravje telesa ni najpomembnejša stvar v življenju. Ko si človek prizadeva za doseganje tistega zdravja, ki mu vera namenja največ pozornosti, pogosto začne doživljati ozdravljajoče spremembe tudi na svojem telesu. O vsem tem in še več na srečanjih.

Srečanja bodo potekala v župnijskem domu v Sodražici:

- **Sreda, 6. november**, ob 19.00
Zdravilna moč zakramentov
- **Sreda, 4. december**, ob 19.00
Vpliv grehov prednikov na potomce – ali zlo prednikov vpliva na potomce?

Program: Predavanje + molitev za ozdravljenje
Vodi: Boštjan Hari (mag. teol.)

Prostovoljni prispevek na srečanje: 10 EUR/osebo.
Poravna se ob prihodu.

Organizator: Zavod Kerigma, zavod za spodbujanje krščanskih vrednot (www.kerigma.si)

Ob 10-letnici delovanja vas

Vokalna skupina Koral

vljudno vabi na jubilejni koncert

Nu pijte, pijte vsi ljudje,

ki bo

v soboto, 16. novembra 2024, ob 19. uri
v župnijski cerkvi svete Marije Magdalene
v Sodražici.

Vstop prost

Etnološka muzejska zbirka Šega v Ravnem Dolu

Polona Rigler Grm, kustosinja muzejska svetovalka
Foto: Polona Rigler Grm, Tamino Petelinšek

Muzej Miklova hiša je leta 2008 evidentiral takrat zasebno zbirko Ivana Šega iz Ravnega Dola s finančno podporo leader sredstev in Občine Sodražica. V letu 2021 je Muzej Ribnica zbirko odkupil s pomočjo sredstev ministrstva za kulturo in Občine Sodražica. Da je prišlo do odkupa zbirke večinskega financerja ministrstva za kulturo, smo morali predmete tudi ovrednotiti in pridobiti strokovno mnenje nacionalne muzejske etnološke stroke, zato je od leta 2021 zbirka v lasti Muzeja Ribnica. Zbirka, ki se nahaja v Maticovem skednju, se je ohranila več rodov, njeni lastniki pa so ob snovni ohranili tudi nesnovno dediščino. V zbirki so delovni, suhorobarski in kmečki predmeti in orodja, delovni in kmečki stroji, gospodinjski predmeti, notranja oprema, vezenine, oblačila, dokumenti, fotografije. Zaokrožena je zgodba treh generacij kmečke, suhorobarske in krošnjarske družine Šega ter njihovo vsakodnevno življenje, ki predstavlja tudi tipično ribniško družino. S

pridobitvijo predmetov smo obogatili zbirki suhe robe in krošnjarstva, ki predstavljata najbolj unikatno in značilno obliko življenja, tipičnega le za ta del Slovenije.

Kot varuhi dediščine smo dolžni skrbeti za njeno ohranjanje in dokumentiranje, zato smo letos podrobno pregledali že prej evidentirane predmete, naredili osnovno nego predmetov, jih zaščitili, vsakega fotografirali in inventarizirali ter izpeljali inventarizacijo v muzejski dokumentaciji Galis. Z inventarizacijo smo obogatili narodno premično dediščino z več kot 400 predmeti, ki so spomenik in pričevalec narodove identitete. Delo smo opravili v sodelovanju z odgovornim muzejskim kustosom, študenti in profesionalnim fotografom.

Novičke iz knjižnice

Nina Pirc Vovčko, Knjižnica Miklova hiša

Pravljичne urice

Z oktobrom se v Knjižnici Sodražica pričenjajo pravljичne urice, na katerih beremo zgodbe in pesmi, rešujemo uganke ter ustvarjamo. Srečevali se bomo dvakrat na mesec, in sicer vsak drugi četrtek v mesecu, ko bo na vrsti angleška pravljичna urica, ter vsak zadnji četrtek v mesecu, ko bomo izvedli slovensko pravljичno urico. Pravljичne urice so namenjene otrokom od 4 let dalje (angleška od 5 let), vabljeni pa tudi šolarji, ki imajo radi zgodbe in na različne načine preizkušajo svojo umetni-

ško žilico. Prijava ni obvezna, vas pa vabimo, da se naročite na e-opomnike.

Pravljичne urice bodo v oktobru in novembru potekale v naslednjih terminih:

- 24. 10. ob 17.30 slovenska ura pravljic,
- 14. 11. ob 17.30 angleška ura pravljic,
- 28. 11. ob 17.30 slovenska ura pravljic.

V knjižnico po časopis in revijo

Naj vas spomnimo, da so v knjižnici poleg leposlovja na voljo številni časopisi in revije: Kmečki glas ponuja članke iz sveta kmetovanja, Dolenjski list pokriva dogajanje na območju Dolenjske, Posavja, Bele krajine in kočevsko-ribniškega območja. Tu sta vsem poznani reviji Jana in Naša žena, za starejše je zanimiva revija Vzajemnost, ljubitelji vrtičkanja se lahko izobražujejo z revijo Rože in vrt.

Da bi bili obveščeni o dogajanju v sosednjih občinah, ponujamo glasilo Odmevi občine Loški Potok ter Rešeto občine Ribnica. Za otroke sta na voljo legendarni reviji Ciciban in Cido, ki ponujata kakovostno književnost, poljudna besedila in zanimive naloge. Revije lahko polistate v knjižnici ali pa si jih izposodite in jih v miru preberete doma. Če bi želeli prebrati kakšno revijo, ki je v knjižnici trenutno ne nudimo, to omenite knjižničarki – predlogov smo vedno veseli.

Za nami je jubilejna 10. sezona Poletavcev in 4. sezona NajPoletavcev

Neža Tanko, Knjižnica Miklova hiša
Foto: Primož Tanko

Poletavci in NajPoletavci sta poletni bralni akciji, katerih krovni organizator je Mestna knjižnica Ljubljana, naša knjižnica pa pri projektu sodeluje že 10 let. V tem času je bralna akcija izjemno napredovala, vsako leto se namreč število sodelujočih zvišuje, od začetnih 64 mladih bralcev smo v 10 letih prišli na 331 sodelujočih! Iskrene čestitke vsem Poletavcem in NajPoletavcem!

Vsako poletavsko sezono začnemo knjižničarji že v začetku junija, ko obiščemo prav vsak oddelek v osnovnih šolah v Ribnici, Sodražici in Loškem Potoku in tako nagovorimo otroke k sodelovanju. Za podporo, ki nam jo pri promociji projektov izkazujejo šole, smo izjemno hvaležni.

Prek poletja Poletavci pridno nabirajo 30 bralnih dni, kar pomeni da vsak bralni dan berejo 30 minut, NajPoletavci pa preberejo tri zajetnejše knjige in o njih napišejo svoje mnenje. Zahvala gre staršem, ki ste v marsikaterem primeru ključnega pomena, da z vašo podporo otroci po začetni vnemi bralno akcijo dejansko dokončajo. Knjižničarji v tem času k podpori projekta nagovarjamo donatorje iz lokalnega okolja in širše. Letos so se na projekt odzvali kar 103 donatorji bodisi s praktičnimi nagradami, boni za svoje storitve, finančno podporo ali pomočjo pri izvedbi zaključnih prireditev. Vsem se najlepše zahvaljujemo!

Konec poletja je čas, ko v knjižnico priroma največ izpolnjenih seznamov, zadnji bralci pa lahko bralne dneve nabirajo vse do 10. septembra. Bolj iznajdljivi po-

segajo po knjigah, ki jih nameravajo povedati za bralno značko v prihajajočem šolskem letu. Še eno spodbudo za otroke pa pomeni tudi priznanje, ki ga dobi vsak Poletavec, saj ga lahko uveljavlja kot eno prebrano knjigo za bralno značko. V tem obdobju se v knjižnici intenzivno lotimo priprave prireditve, kar pomeni sortiranje majic in priznanj, ki jih prejmejo otroci, pakiranje vrečk ter izbor glavnih nagrad.

nanja, badmintona in različnih štafetnih iger. Lačne trebuščke so lahko potolažili s picami. Na vsaki dobri zabavi se pojavi tudi presenečenje. Letos je bil to gost Nik Škrlec, ki je otrokom na zabaven način razložil, kako so sestavljeni možgani, kako se učimo in se pri tem tudi zabavamo.

Po njegovem nastopu smo prisluhnili še besedam podžupanov: v Ribnici je spregovoril g. Vojko Štanfelj, v Sodražici pa g. Ernest Prinat. Otroke so nagovorili še direktorica knjižnice Nastja Hafnar in knjižničarki Anica Mohar in Neža Tanko. Vrhunec prireditve je bil seveda žreb glavnih nagrad. Glede na število sodelujočih smo tudi glavne nagrade proporcionalno razdelili – v Ribnici smo podelili 10 glavnih nagrad in po eno za glavnega Poletavca in NajPoletavca, v Sodražici pa smo žrebali 5 glavnih nagrajencev in glavnega Poletavca in NajPoletavca. Vsem izžrebanim iskreno čestitam, v mislih pa se že veselimo naslednjega poletavskega poletja!

Tako otroci kot knjižničarji smo nestrno pričakovali zaključno prireditev za Poletavce in NajPoletavce. Zaradi izjemnega odziva in rekordnega števila otrok smo se odločili, da organiziramo kar dve prireditvi – eno v Ribnici za otroke iz ribniške šole, v Sodražico pa smo povabili otroke iz sodraške in loškopotoške šole. Obe prireditvi sta bili v soboto, 21. septembra, v Ribnici ob 11. uri in v Sodražici ob 16. uri. Za otroke smo pripravili podoben program. Najprej so prejeli vrečke z majicami, priznanji in nagradami. Ko so se oblekli, so se posvetili različnim športnim dejavnostim – od nogometa, hoje po tekstilnem traku, šahiranja z ogromnimi šahovskimi figurami pa do bali-

Bralni predlogi za jesenske dni

Nina Pirc Vovčko, Knjižnica Miklova hiša

Dobro smo zakorakali v jesen in navdušeni bralci so si hladne, deževne dni brez dvoma polepšali z dobro knjigo. »Zdaj imam vsaj čas za branje,« pravijo z nasmehom na obrazu. V Knjižnici Sodražica smo pobrskali med knjižnimi novostmi in za vas izbrali sledeče predloge.

Ivan Šega: Inventura

Iskrene čestitke pisatelju Ivanu Šegi ob izidu novega romana! Nova, že 15. knjiga izpod neutrudnega peresa iskričevega avtorja bo razveselila navdušene bralce njegovih del ter vzbudila radovednost v tistih, ki se zanimajo za lokalno gospodarsko dogajanje v ne tako daljni preteklosti. Zgodba je sledeča: Vodilnima, katerih podjetje je pristalo v njunih rokah, kljub relativni socialni poštenosti ni bilo dano, da bi uživala sadove svojega dvomljivo poštenega dela. Podjetje sta nehote usmerila v roke prebrisane nemškemu trgovcu. Žal se tudi ni dalo zamenjati invalidskega vozička za vse, kar sta si pridobila v zadnjih letih, saj zdravje nima cen! Konec zgodbe ostaja odprt in si ga bralec lahko predstavlja po svoje. Mi pa se poleg tega sprašujemo, katero temo bo Ivan izbral za svojo naslednjo knjigo.

Evald Flisar: Potovanje preblizu

Z avtorjem, ki ima preko 200 prevodov v več kot 40 jezikov, njegove drame pa uprizarjajo na vseh celinah sveta, se boste odpravili v London, kjer je živel skoraj 20 let, in to z avtom. Med vožnjo, eno od stotih, ki jih je avtor opravil v zadnjih desetih letih prejšnjega stoletja, se voznik pogovarja z vami, izmišljenimi sopotniki, o problemih sveta, ki smo jih ustvarili z našo neumnostjo in sebičnostjo, razpravlja o bližajočem se koncu civilizacije, o napačnem razumevanju večine tega, kar imamo za resničnost, pa še o sto in več stvareh, katerih žrtve smo postali. Avtor se pelje v London, ker je prepričan, da je ob selitvi nazaj v Slovenijo na podstrešju svoje nekdanje hiše pustil nekaj stvari, ki se mu takrat niso zdele pomembne, zdaj pa verjame, da bi mu morda omogočile priti bliže samemu sebi, svoji pravi naravi, svoji usodi, česar pa se, kot mnogi med nami, boji.

Marie Force: Usodna napaka

Marie Force je priljubljena avtorica številnih romanc, njena tokratna novost pa je tako napeta, da se je znašla v žanru kriminalk. Washington okreva po besnečih izgredih, ki so vzniknili, potem ko je eden od igralcev na tekmi naredil napako in uničil možnost, da se ekipa D. C. Federals prebije v končnico. Poročnica Sam Holland je odločena, da bo razvozlala zapleteno mrežo motivov, ki bi lahko vodili do smrti ključnega igralca. Je umor zagrešil razjarjen navijač ali besen soigralec? Medtem ko se Sam prebija skozi raznorazne sledi, se njen mož bori za svoje politično življenje v zadnjih dneh predvolilne kampanje, obenem pa poskušata posvojencu Scottyju pomagati, da bi se lažje soočil s smrtjo najljubšega bejzbolskega igralca. Odločena, da privede morilca pred roko pravice, mora Sam izbrskati resnico, še preden se še ena napaka izkaže za usodno.

Michael Connelly: Pot vstajenja

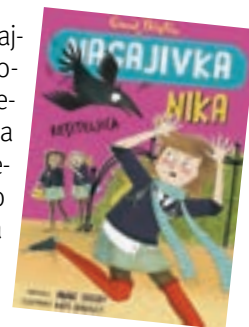
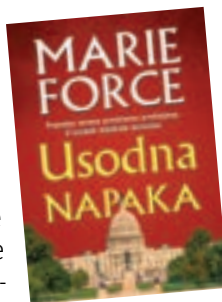
Novost izpod peresa avtorja najbolje prodajanih knjig New York Timesa Michaela Connellyja bo razveselila ljubitelje detektivskih del in napetosti. Obrambni odvetnik Mickey Haller se vrača. Loteva se primerov, v katerih so možnosti za zmago nične. Potem ko je iz zaporu spravil po krivem obsojenega moškega, ga zaporniki zasujejo s prošnjami za pomoč. Skoznje se mu pomaga prebijati polbrat, upokojeni detektiv losangeleške policije Harry Bosch. Bosch iz kupa sena izvleče iglo: žensko, ki je v zaporu zaradi umora nekdanjega moža, šerifovega namestnika, a vztraja, da ni kriva. Bosch razišče primer in opazi kup nedoslednosti. Videti je, da se je šerifovemu uradu mudilo doseči pravico za umor enega od svojih uslužbencev in Haller se mora pripraviti na težko bitko na sodišču.

Nagajivka Nika: Rešiteljica

Enid Blyton je ena najbolj priljubljenih otroških pisateljic 20. stoletja in najbolj prevajana otroška avtorica na svetu. Njeno najbolj znano delo je kulturna zbirka Pet prijateljev, ob tej pa imamo prevedeno še zbirko Skrivnih sedem in zbirko, ki jo imajo radi malce mlajši bralci, Nagajivko Niko. Nagajivka Nika s podnaslovom Rešiteljica je že 7. del priljubljene serije o navihani deklici. V njej je gumb Nikinega šolskega sukničja najden na vrtu, med uničenimi jagodami. Le kako se je njen gumb znašel tam? Kdo želi prevaliti krivdo nanjo? Nika je odločena, da bo prišla zadevi do dna, seveda pa brez Julijanove pomoči tudi tokrat ne bo šlo.

Anja Štefan: Čez potoček in naprej

»Kdor je velik, ta naj vzame / majhnega na svoje rame. / Le pojdemo, heja hej, / čez potoček in naprej.« Srčne in spevne pesmice naše pisateljice, pesnice in pripovedovalke Anje Štefan ter mojstrske ilustracije še vedno aktivne Jelke Reichman so rezultirale v novosti, ki bo razveselila otroke in odrasle. Vse slikanice uveljavljene dvojice so velike umetnine in izjemne uspešnice, tudi slikanica Čez potoček in naprej, ki jo bodo otroci vedno znova brali in gledali, se ob njej ustavili, igrali in pogovarjali. V odraslih bodo pesmice prebujale občutek nežnosti in harmonije, pa tudi vprašanja o tistih skoraj že pozabljenih vrednotah, ki delajo življenje lepo, toplo in smiselno.

Tarčna zdravila

Alenka Adamič, mag. farm.

Foto: Freepik

Tudi letos smo 26. 9. slovenski farmacevti v lekarnah obeležili dan slovenskih lekarn, tokrat že dvajsetič po vrsti. Ta dan smo v naši lekarni pripravili brezplačno merjenje krvnega sladkorja, ki se ga je udeležilo kar nekaj občanov Sodražice. Vseslovensko pa je ta dan potekal v znamenju osveščanja o tako imenovanih tarčnih zdravilih, njihovi pravilni uporabi in posebnostih.

Tarčna zdravila predstavljajo nov in sodoben pristop k zdravljenju različnih bolezni. Gre za sistemsko zdravljenje, kar pomeni, da delujejo na celoten organizem. Pogosto se z njimi srečujemo pri zdravljenju raka, uporabljajo pa se tudi pri zdravljenju drugih bolezni, npr. multipli sklerozi, revmatoidnem artritisu in migrenah. Zasnovana so tako, da ciljajo na točno določene molekularne tarče, ki so že v telesu in so pri neki bolezni bolj izražene kot pri drugih boleznih ali zdravem človeku. Tudi njihovi neželeni učinki se razlikujejo od drugih sistemskih zdravil, ki neselektivno delujejo na vse celice v telesu (npr. kemoterapija pri raku, imunoterapija). Delimo jih v dve skupini: majhne molekule za tarčno zdravljenje (oz. sintezne tarčne učinkovine) in terapevtska monoklonska protitelesa.

Tarčna zdravila imajo svoje prednosti in slabosti. Glavni prednosti sta natančnost in selektivnost. Kljub temu pa se pri tarčni terapiji spopadajo z več izzivi. Tarčne celice lahko razvijejo odpornost proti ciljno usmerjenim zdravilom, pogosto z mutacijami, ki spremenijo tarčo ali aktivirajo alternativne poti za rast in preživetje. Razvoj in proizvodnja usmerjenih zdravil sta povezana z visokimi stroški, zato tarčna zdravila niso poceni. Zavarovalnica je zanje odredila stroge omejitve predpisovanja, ki velja le za določene, specifične skupine pacientov. Številna tarčna zdravila so že na voljo v rutinski klinični praksi, vsako leto pa v klinično preizkušanje in prakso prihajajo nova, ki širijo možnosti za zdravljenje.

V Sloveniji imamo natančno izdelana merila, kdaj je zdravljenje s tarčnimi zdravili primerno. Konzilij sestavlja več zdravnikov specialistov, ki obravnavajo vsako vlogo posebej, in če bolnik ustreza vsem kriterijem, tarčno zdravljenje običajno odobrijo za tri do šest mesecev. Če po tem obdobju prinese želene rezultate, ga komisija lahko podaljša.

Zdravljenje z majhnimi molekulami (sintezni tarčni učinkovini) poteka peroralno. Zdravila so na voljo v obliki tablet ali kapsul, ki se jemljejo vsak dan doma. Monoklonska protitelesa v obliki intravenskih infuzij ali podkožnih injekcij aplicira usposobljeno zdravstveno osebje v zdravstvenih ustanovah, v predvidenih, točno določenih časovnih intervalih. Lahko pa so tudi v posebnih farmacevtskih oblikah (npr. injekcijskih brizgah ali injekcijskih peresnikih), primernih za samoaplikacijo, pri katerih bolnik, ko ga primerno podučijo, ne potrebuje dodatne pomoči zdravstvenega osebja. Samoaplikacija zdravil v primerjavi z dajanjem v zdravstvenih ustanovah prinaša boljše prilagodljivost glede lokacije in časa, znižuje stroške pacienta in zdravstvenega sistema, prihrani čas pacienta in njegovih skrbnikov ter zmanjša obremenitev zdravstvenega osebja.

Na delovanje zdravila lahko vplivajo druga zdravila, prehranska dopolnila in hrana sama, kar opisujemo z izrazom interakcije med zdravili. V interakcije s sintezni tarčnimi zdravili lahko vstopajo nekatere vrste hrane, prehranska dopolnila, zlasti naravnega izvora, čaji, alkohol in cigaretni dim, zato vas lahko pred uvedbo zdravila zdravnik ali farmacevt podrobno izprašata o vašem življenjskem slogu. Ob predpisu in izdaji tarčnih zdravil boste prejeli napotke o ravnanju z njimi, odmerjanju, načinu aplikacije in ukrepih ob pojavu neželenih učinkov. Nekaj ključnih napotkov je strnjenih v nadaljevanju.

Zaradi nestabilnosti se monoklonska protitelesa shranjujejo v hladilniku (na temperaturi od 2 do 8 °C). Pomembno je, da se zdravilo ne dotika stene hladilnika in da ne zmrzuje. Zdravilo vedno shranjujte v originalni ovojnini, zaščiteno pred sončno svetlobo. Zdravila z monoklonskimi protitelesi, ki so v farmacevtskih oblikah za samoaplikacijo, apliciramo v podkožje. Zdravila nikoli ne apliciramo v poškodovano, pordelo ali otrdelo kožo. Običajni mesti injiciranja sta trebuh (vsaj 5 cm od popka) ali zgornji del stegna. Pomembno je, da si pred aplikacijo umijete in osušite roke ter mesto injiciranja obrišete z antiseptičnim zložencem. Uporabljene igle ali brizge ne smete znova uporabiti. Zavrzite jo v za to namenjene posode za odstranjevanje ostrih predme-

tov, ki so narejene tako, da preprečujejo vbod vas in drugih z iglo ter prenos nevarnih okužb.

Večina lekarn po Sloveniji zdravil za tarčno zdravljenje nima na zalogi v večjih količinah, zato jih morajo pogosto naročiti, kar lahko traja vsaj en dan, v času množičnega pomanjkanja zdravil pa tudi dlje. Pomembno je, da pacienti redno spremljajo zalogo zdravila in pravočasno obiščejo zdravnika za nov predpis recepta in naročilo zdravila v lekarni.

S prihodom tarčnih zdravil se je rešilo marsikatero življenje, prav tako se je kakovost nešteti življenj precej izboljšala. Zaradi tarčnih zdravil so za uporabnike včasih nepredstavljive vsakdanje stvari znova postale vsakdanje. Vsem koristim tarčnih zdravil navkljub je treba upoštevati tudi morebitne neželene učinke, ki se lahko pojavijo, ob čemer je najpomembnejše pravilno ukrepanje. Izredno pomembno je torej, da vsak uporabnik tarčnega zdravila natančno pozna njegovo pravilno uporabo in shranjevanje. Če koga ta tematika bolj podrobno zanima, se lahko oglasi v naši lekarni, kjer imamo na voljo brošure z več informacijami o tovrstnih zdravilih.

Nemalokrat pride zavedanje o tem, kako lepo je biti zdrav, prepozno – bodisi ko bolezen doleti nas bodisi koga od naših bližnjih. Takrat je ključnega pomena, da se obrnemo na strokovnjake za bolezni, za zdravila in zdravljenje. Ti strokovnjaki smo farmacevti in zdravniki. Najustreznejša pot, po kateri naj bi hodili ob odsotnosti in tudi prisotnosti bolezni, pa je zdrav način življenja. Življenje je dragoceno, varujmo ga na področjih, na katerih nanj lahko vplivamo.

Vir: O pravilni in varni uporabi zdravil: Tarčna zdravila, več avtorjev, SFD, 2024.

Morfologija telesa – tip voda

Katarina Arko, Društvo ZDRAV.si

Foto: Freepik

V sledenju ritmom narave skozi leto in ker smo tudi mi njen del, smo si do sedaj ogledali že štiri morfološke tipe. Ostane nam le še tip vode in tako bodo zaokrožene vse elementarne faze petih elementov, ki predstavljajo posamezne vplive letnih časov in se preslikujejo tudi na naše telo.

Voda po TKM (tradicionalni kitajski medicini) ponazarja zimo, ki se ji s polno hitrostjo približujemo, saj ta po TKM nastopi 7. novembra in prinaša mrz, torej tudi večjo dovzetnost in občutljivost v telesu na hladne razmere. Voda pozimi zmrzne in podobno se dogaja tudi v telesu. Zaznati je večjo togost in bolečine v sklepih, saj vemo, da je naše telo sestavljeno iz 65–70 % vode.

Element vode ponazarja mrz in se povezuje s planetom Merkurjem (temna zvezda). Glede na smeri neba je to sever, predstavlja temno modro oz. črno barvo, slan okus, vonj po gnitju, glasbila, ki mu ustrezajo, so brenkala. Za tip vode je zelo priporočljivo uživanje temnega (črnega) fižola. Ta najbolj krepi ledvice in mehur, ki so glavni predstavniki elementarne faze vode v telesu. Ušesa so v tesni povezavi kot izstopišče ledvične energije, tudi kostni mozeg in kosti, rodila in spolne tekočine kot izvorna energija jing qi. Patološki odziv je tresenje in stokanje. Čustvo, ki se navezuje na vodno energijo, je strah, telesni del pa spodnji del hrbta in udi. Kot duhovna organizacija je volja, predvsem volja do življenja, močne so tudi želje in vrlina je modrost.

Če si pogledamo telo elementarne faze vode, je zanj značilna oblika kroga.

Vse je okroglo in mesnato, vsi deli telesa so v obliki kroga. Če razdelimo telo na tri dele, ki temeljijo na telesni formuli 1 : 2 : 4, torej 1/7 področje glave, 2/7 področje trupa in področje pod pasom in noge zavzemajo 4/7. Bolj ko smo približani tem proporcem, bolj je uravnoteženo naše življenje. Pri tipu vode je običajno kratko prvo področje (glava), dolgo drugo (trup) in kratko tretje (noge). Če je ravnovesje 1 : 2 : 4 pomešano, ne prinaša polnega zadovoljstva. To pomeni, da je odnos jin-jang porušen oz. je zanemarjen določen del življenja ali oz. delovanja. Prvo področje (glava) predstavlja mentalno aktivnost, drugo ima opravka z močjo – položajem, bogastvom v življenju in tretje s fizičnimi in intelektualnimi močmi.

Kadar so vsa tri področja uravnoteže-

na, pomeni, da gre za srečno osebo, ki dosega uspeh, tako na mentalnih kot na fizičnih področjih. Sposobna je doseči velike stvari in ugoden položaj. Človek vodnega tipa je diplomatski, deluje tekoče, prožno, vedno najde prave besede in pot, tako kot voda. Običajno je veseljak in zna dobro zaslužiti, kajti njegova sreča je bogastvo. Tudi družni se z ljudmi, ki mu to omogočijo, torej se na področju financ dobro znajde. Zelo je prilagodljiv. Uživa v potovanjih, dobri hrani, ugodju, lepoti – skratka v vsem, kar omogoča denar. Ni pa mu tuje tudi družinsko življenje in si običajno želi veliko otrok.

Če pogledamo konstitucijo tipa vode, je vse pri njih videti okroglo: od glave, trupa, ki je delno izbočen, rok, nog, stopal, prstov, ki so kratki in mesnati. Kostni sklepi žile niso vidni, vse deluje gladko in mehko, kot da so brez kosti. Ženske imajo polne okrogle dojke. Vrat je debel in okrogel, brez jasnih potez. Imajo temno polt, koža je gladka, pogosto ima tudi pege in razna znamenja, koža je vedno vlažna. Vlaga je izražena tudi v očeh: vlažne, skoraj malo solzne oči so zelo tipične, prav tako vedno vlažne ustnice, dlani in stopala. Običajno imajo temne oči in so močno izražene, kot tudi ustnice, ki so temnejše barve, usta velika in rahlo odprta. Čelo je krajše in zaokroženo, ušesa velika in višje postavljena s čvrsto mečico rožnate barve. Nos velik in ima zaokroženo konico, vrh je mesnat in širok. Lasje so temni, gosti in ravni. Vitalnost vodnega tipa je v njegovi prožnosti. Niso ljubitelji fizičnih aktivnosti in raje počivajo. Če je le možno, se uležajo. Ker je prožnost njihova lastnost, pa se odlično počutijo v vodi (pri plavanju) in so dobri plesalci.

Težave, ki se pojavljajo, ko so iz ravnovesja, so predvsem zadrževanje vode v telesu, težave s sečili in ker niso dovolj aktivni, se pojavljajo tudi temu spremljajoče težave. Ob prehladu jim takoj teče iz nosu in oči, nagnjeni so k izrazitemu potenju in zelo občutljivi na prepih.

Težave se pojavljajo tudi pri prehranjevanju: ker so ljubitelji dobre hrane, se hitro zredijo, predvsem okrog bokov in težko shujšajo. Spadajo med tiste, ki se tudi ob dieti redijo, predvsem zaradi premalo gibanja, saj uživajo v udobju.

So pa zelo čustveni, družabni doma, kot tudi v družbi, kjer delujejo sproščeno in lahko in s tem dajejo občutek za-

upanja. Kot dobri sogovorniki in zaupanja vredne osebe jim ne manjka sogovornikov, tudi bolj zaupne narave. So romantični in radodarni, strastni, se pa lahko tudi hitro vznemirijo in razdražijo. Želijo si predvsem udobja in narediti dober vtis na okolico. Oblačijo se po zadnjih trendih, tudi zaradi svoje obilnejše postave, da jo delno prekrijejo. Njihov dom je napolnjen z umetnostjo, glasbo in zabavo. Šport obožujejo le kot gledalci. Niso pa jim tuje šibkosti kot sta hazardiranje in vdajanje v alkohol. Idealna partnerska kombinacija je voda–kovina, saj kovina ustvari vodo.

Zdaj imamo pregled nad vsemi morfološki tipi, da se lažje prepoznamo in pogledamo, kje so naše prednosti in kje šibkosti.

Sama sem se srečala z dvema razlagama morfoloških tipov in čeprav obe izvirata iz TKM, se precej razlikujeta ravno pri opisu morfologije tipov vode in ognja, pri ostalih pa ni velikih razlik. Če boste nalezeli na drugačno razlago, se odločite oz. poiščite, v kateri se najдете. Pomembno je, da se opazujemo in prepoznamo svoje šibkosti in prednosti ali kvalitete, saj imamo zdaj pregled nad vsemi morfološki tipi. S pravilnim delovanjem lahko delujemo kot najboljše verzije samih sebe.

Vir: Predstavitev morfoloških tipov je povzeta iz skripte Branje telesa in obraza pri Dao mojstru Dušanu Donku.

Napolitanska pica Margerita

Urban Arko

Pica je verjetno najbolj prepoznavna in oboževana jed med mlado in tudi starejšo populacijo. Ali ste vedeli, da se na letni ravni svetovno zaužije več kot 5 milijard pic? In seveda ni naključje, da je že Primož Suhodolčan v svoji knjigi zapisal »Pica je kraljica«.

Tokrat se bomo posvetili najbolj klasični italijanski pici: Margeriti, o nastanku katere obstaja zanimiva legenda. Pravijo, da je nastala kot poklon neapeljskega picopeka ob obisku kraljice Margerite junija 1889 in je zato poimenovana prav po njej. Sestavine in videz pice naj bi ponazarjali barve italijanske zastave, zato je kot nadev uporabil pelate, mocarelo in baziliko. Klasična napolitanska pica se od nam malo bolj poznane romanske pice razlikuje predvsem po testu. To je nekoliko bolj fermentirano, saj se za pripravo testa uporablja droži, kar pripomore k boljšemu okusu ter bolj hrustljavi in hkrati puhasti skorji.

PICA MARGERITA

SESTAVINE:

PREFFERMENTIRANO TESTO (»POOLISH«)

300 g moke
300 g vode
5 g kvasa
5 g medu

TESTO:

celotna mešanica predfermentiranega testa
1250 g moke
700 g vode
40 g soli
2 žlici olivnega olja

PRIPRAVA TESTA:

Pri pripravi testa za napolitansko pico je zelo pomembna izbira moke. Sam najraje uporabljam moko tipa 00 ali manitoba. V prvi fazi priprave testa najprej naredimo t. i. poolish – gre za testo v prvi stopnji fermentacije oz. neke vrste kvasni nastavek. Za njegovo pripravo skupaj zmešamo mlačno vodo, moko, suhi kvas in med, premešamo in pustimo na sobni temperaturi za eno uro. Zmes nato pokrijemo s folijo in prestavimo v hladilnik za najmanj 16 ur in največ 24 ur. Naslednji dan pričnemo s pripravo testa. V vodo najprej zmešamo celotno zmes predfermentiranega testa in ustrezno količino soli. Postopoma dodajamo moko in zgnetemo gladko testo. To mora nato počivati 15 min, nakar pričnemo z blagim raztegovanjem testa in pazimo, da se ne trga, saj želimo ustvariti močne glutenske vezi. Zopet ga pustimo počivati in raztegovanje ponovimo še dvakrat. Testo zatem pustimo počivati v hladilniku od 6 ur pa vse do 72 ur. Daljši kot bo čas fermentacije, bolj bogat okus bo imela pica. Pred peko iz testa oblikujemo hlebčke s težo 280 g in jih pustimo na sobni temperaturi približno dve uri.

NADEV IN PEKA:

Kot smo že omenili, je nadev za klasično napolitansko pico zelo preprost. Uporabimo pelate San Marzano v lastnem soku. Nekoliko jih zmečkamo z rokami, dodamo nekaj ščepecv soli, olivno olje in svežo baziliko. Pri izbiri sira svetujem uporabo kvalitetne mocarele, ki jo pred uporabo dobro odcedimo. In prišli smo do najbolj pomembnega dela peke pice. Tradicionalna pica se peče v zelo vročih krušnih pečeh na temperaturi 420–450 °C, čas pečenja pa znaša zgolj minuto in pol. V domači kuhinji lahko takšno temperaturo dosežemo samo s specializiranimi pečmi za pice. Podoben učinek lahko sicer dosežemo v domači pečici z uporabo šamotne plošče in maksimalno temperaturo, ki jo premore vaša pečica. Pico pečemo do lepe zlatorjave barve z rahlo ožganim robom – na skorji se pojavijo pikice, podobne leopardjemu vzorcu. Seveda se lahko poljubno poigramo z nadevi, vendar ne pozabimo: manj je več.

Pa dober tek.

V Zamostcu sodelujemo, tekmujemo in praznujemo

Meta Bracar

Gasilsko letovanje v Radencih ob Kolpi

V avgustu se je naša mladina udeležila gasilskega letovanja v Radencih v drugem terminu. 4. avgusta se je mladina zbrala pri gasilskem domu, kjer so se skupaj z mentorji odpeljali proti Kolpi. V času bivanja so si otroci ogledali znamenitosti kraja, se kopali in raftali po reki Kolpi. Ponovili so gasilska znanja, ki so jih spretno uporabili na tekmovanju v septembru. V prostem času so se igrali igre brez meja, plezali po plezalni steni, se sladkali s palačinkami, pekli hrenovke in še in še. Zadnji dan so mentorji mladini podelili zaslužene medalje in se skupaj podružili ob kopanju v Kolpi. Iz našega društva se je letos udeležilo šest mladincev in mentorica Tina Troha. Hvala Gasilski zveza Ribnica, ki mladini omogoča družabno-izobraževalno letovanje.

Udeležba na Ribniškem sejmu

V nedeljo, 1. septembra, smo gasilci iz PGD Zamostec imeli stojnico na parkirišču bivše gostilne Uršnjak. Tako kot vsako leto smo tudi letos za vas pripravili pasulj in čevapčiče in vas postregli z osvežilno pijačo. Veseli smo vsakogar, ki se je ustavljal na naši stojnici. Hvala vsem zagnanim gasilcem za organizacijo in delo na sejmu.

Gasilci odšli na pomoč

V četrtek, 12. 9. 2024, smo bili gasilci iz Zamostca ponovno primorani, da umaknemo naše gasilsko vozilo, prikolico in opremo na varno mesto, saj je bil dostop do gasilskega doma zaradi poplave nemogoč. Voda iz potoka je tako narasla, da je prešla čez cesto in se razlila do roba gasilskega doma. Malo pred 14. uro so nam zapiskali pozivniki: »DRVI VODA, BLATO S HRIBA, NEVARNOST PLAZU«. Takoj smo se odzvali na pomoč in začeli z aktivnostmi. Sledila je sanacija naplavljenega blata, pranje vozišča in garaže. Nekaj ur kasneje smo s traktorjem in vitlom pomagali pri odstranitvi hloda, ki ga je reka Bistrica prinesla in zasidrala pod mostom v zaselku Podgora. Ko smo hlood umaknili, se je pretočnost vode nekoliko sprostila. Gasilci smo pričakovali burno noč, saj so vremenoslovci napovedovali nov padavinski val, k sreči pa so čez noč padavine ponehale in voda se je vrnila v strugo.

V lanskem letu je potekal tudi dogovor z Občino Sodražico o premiku potoka Grdodolščica in ceste mimo gasilskega doma

in umestitvi športnega igrišča. Kot kaže, so lanske gorenjsko-štajerske poplave odplavile naša pričakovanja o hitrosti izvedbe tega projekta. Na cesti mimo gasilskega doma je veliko prometa, zato je ogrožena naša varnost. Ne verjamemo, da bi umestitev prometnih znakov umirila promet. Težave se nam pojavljajo tako pri vajah z mladino kot tudi pri vajah za člane, saj del vaj praktično izvajamo na cesti. Ob hujših padavinah pa, kot je omenjeno zgoraj, imamo težave, ko nam voda prepreči dostop do gasilskega doma. S hitrim pristopom lahko rešimo gasilsko vozilo in prikolico iz garaže, sicer smo neoperativni. Pristojne nagovarjamo, da si resnično želimo premika na tem področju in da čimprej začnemo z urejanjem okolice gasilskega doma po dogovoru, ki smo ga lani v maju dorekli v gasilskem domu v Zamostcu. S takšno prostorsko ureditvijo bo poskrbljeno za varnost vseh in boljšo dostopnost do gasilskega doma v Zamostcu.

Posvet članic regije Ljubljana II

V petek, 13. septembra, se je 10 članic PGD Zamostec udeležilo posveta članic regije Ljubljana II v GZ Dobropolje. Program je zajemal ogled vaje tehničnega reševanja in vlogo zaupnikov za izvajanje psihološke podpore v gasilskih enotah. Posvet se je zaključil s pogostitvijo in druženjem članic iz gasilskih zvez Kočevje, Ribnica, Loški Potok, Dobropolje, Grosuplje in Ivančne Gorice.

Gasilske vaje in tekmovanje v Ribnici

Zagnani gasilci že v začetku avgusta pričnemo z gasilskimi vajami. Letos so se na tekmovanje prijavili pionirji, člani A, članice A in članice B. Potekalo je na stadionu Ugar v soboto, 14. septembra. Pionirji so svoje znanje prikazali v disciplinah vaje z vedrovko, štafete na 400 m z ovirami ter vaje razvrščanja za pionirje in pionirke. Člani in članice so tekmovali v treh disciplinah: vaja z motorno brizgalno, štafeta na 400 m z ovirami ter vaja razvrščanja. Kljub slabemu vremenu so na tekmovanju pionirji dosegli 10. mesto, člani A 5. mesto, članice A 5. mesto in članice B 6. mesto. Iskrene čestitke vsem tekmovalcem. Dva tedna po tekmovanju smo imeli piknik za vse sodelujoče na tekmovanju in Ribniškem sejmu.

Čistilna akcija in prevzem motorne žage

Po gasilskih vajah in tekmovanju je v gasilskem domu sledila čistilna akcija. Dekleta smo se lotila čiščenja notranjih prostorov gasilskega doma, fantje so uredili garaže in gasilsko vozilo PV-1. Podporni član našega društva je doniral motorno žago, ki jo je sprejel naš poveljnik Toni.

Gasilski izlet mladine v Ljubljano

V soboto, 21. septembra dopoldan, smo mentorji peljali mladino na gasilski izlet v Ljubljano. Za prevoz smo se dogovorili s PGD Jurjevica in PGD Sušje, ki sta nam z veseljem posodila svoj gasilski kombi. Ustavili smo se v trampolin centru WOOP. Tam se je mladina pozabavala in se preizkusila na trampolinih in spretnostnih ovirah. Že malo utrujeni in s praznimi želodčki smo se v WOOP baru okrepčali z njihovimi picami in osvežilnimi sokovi. Hvala mentorjem za spremstvo in vodstvu društva, ki je omogočilo izlet.

Srečanje podpredsednice z Abrahamom

Naša bivša predsednica, zdajšnja podpredsednica, gasilka in naša zelo dobra prijateljica Renata Troha se je v nedeljo, 22. septembra, srečala z Abrahamom. Gasilci, ki radi pomagamo in se družimo, smo skupaj z njo praznovali njeno 50-letnico. V soboto smo se oglasili pri njej doma in ji pripravili prav posebno presenečenje, druženje pa smo nadaljevali v gasilskem domu.

»Ko človek bi vedel, kako čas hiti;
jih 50 mine pa se ti ne zdi.
Živeti je treba pošteno naprej,
nazaj na življenje nikoli ne glej.

Pesem življenja naj v srcu kipi,
saj človek na svetu le enkrat živi.
Naj zdravje drži in sreča blesti,
pa tudi ljubezen naj ti cveti.
V tvojem letu je svet rojeval le dobre ljudi.«

Renata, vse to ti želimo tvoji gasilci – prijatelji!

Vabilo na mesec požarne varnosti v PGD Zamostec

Tako kot lansko leto bomo v mesecu oktobru tudi letos pripravili dogodek. Mesec požarne varnosti v PGD Zamostec bo potekal v soboto, 26. 10. 2024. Začeli bomo ob 14. uri s predavanjem iz prve pomoči, kjer bomo obnovili temeljne postopke oživljanja in uporabo AED. Predavanje bo vodila naša gasilka in bolničarka Renata Troha. Ob 16. uri bomo začeli s predstavitevjo gasilskih zaupnikov, kjer se nam bodo pridružili zaupnica Helena Šlajnar (PGD Unec), jamarski reševalec Luka Zalokar in zaupnica Vesna Turšič. Na predavanje gasilskih zaupnikov so vabljeni vsi gasilci GZ Ribnica. Ob 18. uri si boste lahko na dvorišču gasilskega doma ogledali prikaz gašenja z gasilniki, ki ga bodo predstavili gasilci našega društva. Na dogodku bo tudi predstavnik GZ Ribnica, ki bo lahko pregledal vaše domače gasilne aparate. Gasilci PGD Vinice-Zapotok bodo predstavili svoje novo gasilsko vozilo. V večernih urah sledi družabni dogodek v dvorani gasilskega doma. Od 19. ure naprej so možne prijave, ob 19.30 pa začnemo s tekmovanjem v ping pongu.* Vabljeni!

*Pridružujemo si pravico do sprememb programa.

Novičke iz Žimaric

Hinko Klun

Lani smo si ob praznovanju stoletnice delovanja društva zadali dolgoročno pomemben cilj: izgradnjo novega gasilskega doma. S tem bomo poskrbeli za boljše tehnične pogoje dela in hkrati večjo povezanost naših članov in prebivalcev območja, ki ga pokrivamo.

Letos smo stopnjevali aktivnosti in organizirali Psoglavsko noč 2024 z glasbeno skupino Crvena jabuka. Za naše prostovoljno gasilsko društvo je bil ta dogodek do sedaj največji organizacijski zalogaj. Vaščani Žimaric, Globeli in Podklanca so tri dni dihali z enimi pljuči, srce je bilo za eno stvar. Vsa pozitivna energija in delo pridnih rok sta sledila enemu cilju: organizirati nepozabno zabavo za vse generacije. Dogodek je bil zelo lepo obiskan, saj se ga je udeležilo skoraj 2.500 obiskovalcev z vseh koncev Slovenije in veliko tudi iz sosednje Hrvaške. Vsem obiskovalcem se zahvaljujemo za izkazano radodarnost pri zbiranju prostovoljnih prispevkov, s pomočjo katerih smo gasilke in gasilci prišli korak bližje novemu gasilskemu domu. Ponosni smo, da nam je s skupnimi močmi uspelo. Z organizacijo dogodka smo dokazali, da smo pripravljeni tudi za večje organizacijske zalogaje, v kolikor nam bo infrastruktura v domačem kraju to dovoljevala.

Želja po novem gasilskem in večnamenskem domu je tako močna, da smo čez manj kot dva meseca, in sicer v nedeljo 25. avgusta, imeli že novo veliko nalogo. Ob gasilskem domu v Žimaricah smo že drugo leto zapored pripravili gasilsko veselico z domačim Ansambлом Roka Žlindre. Pri organizaciji veselice smo naredili spremembo in jo namesto sobote zvečer organizirali v nedeljo popoldne. Pred desetletji so bile vse gasilske veselice organizirane ob nedeljah in hoteli smo se vrniti k tradiciji. Dogodek smo popestrili z napihljivim gasilskim igralom za najmlajše, tekmovanjem gasilskih družin, nastopom mladih harmonikarjev (učenci Roka Žlindre), bogatim srečelovom ter dobro hrano in pijačo. Dokazali smo, da je bila naložba Občine Sodražica v nakup zemljišč za gasilskim domom velik doprinos k povezovanju treh vasi, ki številčno predstavljajo skoraj tretjino občine. Zdaj, ko imamo za gasilnim domom prostor, je priprava veselice veliko lažja kot prej, ko smo za veselico iskali primeren prostor v vasi. V PGD se vsem, ki so kakorkoli pripomogli pri izvedbi obeh dogodkov, še

na tem mestu najlepše zahvaljujemo in priporočamo za prihodnje leto.

Prvo tekmovanje družin je potekalo pod budnim očesom mentorja mladine Braneta Benčine kot idejnega vodje, glavni sodnik je bil Ivan Gornik. Tekmovanje je potekalo v trojkah, in sicer kot izvedba vaje z vedrovko na malo drugačen način. Tričlanska ekipa je s pomočjo vedrovke vodo ciljala v tarčo in poskušala zbrati kar največ vode v omejenem času. Ekipe so se pomerile na izpadanje. Prvo nagrado, WOOP izzivi in naziv zmagovalci prvega tekmovanja gasilskih družin, so si v trdem boju priborili člani družine Perušek iz Žimaric. Zmagovalcem čestitamo in jim želimo, da se imajo lepo ob vnovčenju nagrade.

31. 8. 2024 smo se ob 14. uri mentorji gasilske mladine z mladimi gasilci PGD ŽGP udeležili dogodka Dan odprtih vrat PGD Sodražica. Ogledali smo si gasilski dom, opremo in vozila, spremljali predstavitev dela gasilcev, otroci so uživali v raznih vodnih igrah in igrah na igralih. Mladi gasilci so se lahko spustili tudi po spustnici, kjer so preizkusili način reševanja iz goreče stavbe. Največja atrakcija za najbolj pogumne mlade in malo manj mlade gasilce pa je bila vožnja z dvigalom PGD Ribnica TRV-2D ter dvig na več kot 30 m z gasilsko lestvijo z vozilom za gašenje in reševanje z višin PGD Kočevje.

V popoldanskih urah smo imeli za gasilskim domom vaje za gasilsko tekmovanje, ki so se ob izjemno vročem dnevu sprevrgle v vodne igre. Zaradi neprimerne terena za gasilskim domom so se v popoldanskem času odvijale okrnjene vaške igre, ki jih bomo do naslednjic močno nadgradili, saj upamo, da bo do naslednjega leta že pripravljeno travnato igrišče ob gasilskem domu, ki nam

bo omogočilo izvajanje nekaterih iger. V večernih urah pa smo se zbrali vaščani Žimaric, Globeli in Podklanca ter v prijetnem medgeneracijskem in medvaškem vzdušju na najlepši način zaključili lepo poletno zgodbo našega kraja.

Že večji del avgusta in septembra sta mentorja Branko Benčina in Hinko Klun pripravljala gasilsko desetino pionirjev za tekmovanje gasilske mladine v Ribnici, ki je potekalo 14. 9. 2024. Tekmovanje je obsegalo naslednje discipline: vaja z vedrovko, vaja razvrščanja in štafeta na 400 m z ovirami. Za ekipo pionirji so tekmovali: Žan Indihar, Val Kovačič, Jaka Plos, Ažbe Zbačnik, Luka Virant, David Košmrlj, Andraž Vesel, Matevž Indihar in Julij Klun. Tekmovanje je potekalo v zelo slabem vremenu. Pionirškom je bilo zelo težko pričarati tisti čar tekmovanja, kot ga poznamo iz preteklih let, vseeno pa so pokazali znanje, ki smo ga nabirali preko vaj in vzorno predstavljali naše društvo.

Prva ženska ekipa članic v PGD Žimarice-Globel-Podklanec

Darja Žunič Klun

Pred več kot 100 leti se je v vaseh Žimarice, Globel in Podklanec začela pisati knjiga gasilstva. Leta 1923 je bilo na pobudo nekaterih napredno mislečih krajanov uradno ustanovljeno gasilsko društvo.

V vseh teh letih je PGD Žimarice-Globel-Podklanec napredovalo, se razvijalo in pisalo zgodbo, ki še živi in jo še danes pišejo številni prostovoljni gasilci društva. Pretežni del aktivnih odraslih članov je moškega spola vseh starosti. Pomemben člen v društvu predstavlja tudi mladina, na kar smo še posebej ponosni. Danes se lahko pohvalimo z mnogimi aktivnimi ekipami pionirjev in mladincev, ki se udeležujejo gasilskih tekmovanj v orientaciji, gasilskih kvizov in gasilske mladine.

Največji izziv v društvu je predstavljalo vprašanje, kako pritegniti dekleta in žene ter jih vključiti in obdržati kot dejavne članice. Ta želja je tlela že dlje časa. Po spletu okoliščin se je letos v začetku avgusta prvič v celotni zgodovini delovanja gasilskega društva zbrala in organizirala ženska ekipa članic B. Nekatere izmed njih smo imele na področju gasilstva, vaj in tekmovanj že kar nekaj izkušenj, mnoge pa so se s tem srečale šele prvič in se na novo spoznavale. Prinesle pa so obilo vztrajnosti in pozitivne energije. Zanos ekipe je bil že od samega začetka zelo velik. Pod mentorstvom Dejana Plosa smo takoj pričele z aktivnimi pripravami na občinsko gasilsko tekmovanje GZ Ribnica v septembru. Časa je bilo relativno malo. Približno trikrat tedensko smo se redno

dobivale na vajah. Pripravljale smo se za tekmovanje v disciplinah vaja z motorno brizgalno, razvrščanje in štafetni tek na 400 m z ovirami. Poleg tega je bilo treba urediti še vso dokumentacijo za vpis v vulkan in pridobitev gasilske izkaznice. Na novo smo si morale izdelati delovne obleke po meri, pri vsem tem pa nam je bil v veliko pomoč in usmeritev naš pridni mentor. Na vsaki vaji nas je spremljal, spodbujal in objektivno ocenjeval, da bomo čim uspešnejše. Poleg hitrega teka, sestavljanja sesalnega voda, razvijanja in zvijanja cevi, korakanja ter pravilnega razvrščanja smo se vsakič še veliko nasmajale in nasploh zabavale. Srčnosti in dobre energije ni nikoli manjkalo – tudi

na tekmovanju ne. Kljub intenzivnemu dežju smo izvedle vse vaje po svojih najboljših močeh in preživele čudovit dan. Glede na to, da je bilo to naše prvo tekmovanje, smo se odlično odrezale s 4. mestom. Na uspeh smo zelo ponosne. Nabrale smo si predvsem obilo izkušenj in motivacijo za naprej, saj si želimo nadaljevati po začrtani poti z vajami za naslednje leto.

Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujemo sodniku Simonu Novaku iz PGD Sušje za prijazen obisk na naših treningih in vse koristne nasvete ter kritična opozorila. Hvala tudi članicam B iz PGD Zamostec za gostoljubje ter da so bile z nami pripravljene deliti svoje znanje in nasvete za izvedbo vaje. Iskrena zahvala Jožetu Zajcu (mizarstvo Stajl) za donacijo majic, ki so bile namensko izdelane po naših željah kot skladna dopolnitev h gasilski delovni obleki in so doprinesle k popolnejšemu izgledu prvih gasilk.

Neskončna količina energije in dobre volje je recept, s katerim smo članice B začele utirati ženski del poti v društvu. Želimo si, da bi nas bilo še več, zato lepo vabljeni v naše vrste tudi ostale, da se nam pridružite in tako okrepimo ekipe članic PGD Žimarice-Globel-Podklanec. Letošnjega občinskega tekmovanja, ki je 14. septembra potekalo v Ribnici na posestvu Ugar, se je iz gasilskih vrst udeležila tudi moška ekipa članov B. Dosegli so zelo dober rezultat in se prav tako uvrstili na odlično 4. mesto. Iskrene čestitke!

Letovanje gasilske mladine 2024

Matej Zorc, predsednik Komisije za mladino GZ Ribnica

Vselej, ko beseda nanese na mladino, ponavljamo, kako na mladih stoji naš svet. Na njihovih ramenih leži jutrišnji dan in z njim breme, ki ga prinaša. Zato je prav, da mlade ne le pripravljamo na preizkušnje, ki prihajajo, temveč jim namenimo tudi priložnost za sprostitev, odklop od vsakdajšnjih skrbi in čas za brezskrbno zabavo. Kdor vlaga v mlade, vlaga v boljši jutri in tega se tudi gasilci dobro zavedamo.

Zato smo, kot že nekaj let doslej, tudi leto otroke v prvih enajstih dneh avgusta razvrstili v tri termine in jih odpeljali na letovanje v Radence ob Kolpi. Preko 200 otrok je v ČŠOD Radenci ob Kolpi širilo svoje gasilsko znanje in ob tem uživalo v najrazličnejših aktivnostih. Gasilske veččine so urili v sklopu vaj za gasilska tekmovanja, trenirali so za prihajajoče jesensko tekmovanje gasilskih desetih, vadili so razvrščanje, izvedli vajo evakuacije, tekmovali v hitrostnem zvijanju cevi, izdelovali društvene zastave, organizirali pravo gasilsko veselico s srečelovom in še kaj bi se lahko našlo. Med vsemi gasilsko obarvanimi aktiv-

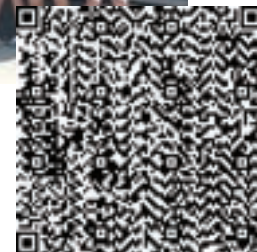

nostmi pa so se vsak dan osvežili v reki Kolpi, se zabavali na raftingu in spustu po ziplinu, mešali so brezalkoholne koktejle, pekli burgerje in palačinke ter se družili na družabnih večerih ob ognju, ki pa z izjemo večine gasilskih vsebin ni bil za prikaz gašenja, temveč je bil namenjen peki koruze in hrenovk.

V svojem imenu in imenu Gasilske zveze Ribnica se iskreno zahvaljujem vsem mentorjem za potrpežljivost, zagotovljeno varnost in vse predano znanje, ki so ga namenili otrokom. Prav tako gre zahvala vsem

podjetjem in posamičnim donatorjem, ki ste prostovoljno finančno ali kakorkoli drugače pomagali in omogočili otrokom to nepozabno izkušnjo. Ob tem pa obvestim in obenem povabim tudi vse bralce, da za prihodnje letovanje po svojih zmožnostih donirate tudi vi preko priložene QR kode. Vsi mentorji in otroci vam bomo iz srca hvaležni za vsak namenjen dar.

Z gasilskim pozdravom: Na pomoč!

Gasilsko tekmovanje GZ Ribnica 2024

Jože Andolšek, predsednik GZ Ribnica

Foto: Tina Hegeduš

Letos je bilo že vse dogovorjeno in zamišljeno s PGD Prigorica za izvedbo gasilskega tekmovanja v Zalužju (Prigorica) poleg ribiškega doma, žal je pa vreme imelo drugačne načrte in smo morali zaradi prevelike namočenosti tal vse skupaj tik pred zdajci predstaviti v Ribnico na stadion z okolico v obrtni coni Ugar. Zahvaljujemo se Občini Ribnica in vsem podjetjem v obrtni coni Ugar, ki so nam odstopili svoja parkirišča in prostore za organizacijo tekmovanja. Kljub predstavitvi so poleg GZ Ribnica velik del organizacije prevzeli gasilci iz PGD Prigorica in ostala društva iz sektorja Dolenja vas (PGD Lipovec, PGD Dolenja vas, PGD Rakitnica in PGD Grčarice). Tekmovanje smo kot po navadi organizirali v soorganizaciji z GZ Loški Potok.

V dopoldanskem delu so se v oblačnem vremenu pomerile pionirske in mladinske ekipe. Tekmovanja se je udeležilo 17 pionirskih ekip (12 iz GZ Ribnica in 5 iz GZ Loški Potok) in 14 mladinskih (11 iz GZ Ribnica in 3 iz GZ Loški Potok). Pionirji in pionirke so imeli vajo z vedrovko, gasilsko štafeto za pionirje na 400 m in razvrščanje za pionirje. Mladinci in mladinke so se preizkusili v vaji z ovirami za mladince, gasilski štafeti za mladince na 400 m in v razvrščanju.

V popoldanskem delu je vreme postajalo čedalje bolj kislo, saj je iz oblakov vse pogosteje padal dež, kar pa ni zmotilo dobrega vzdušja med tekmovalci. V tem delu smo imeli 23 moških članskih ekip (15 iz GZ Ribnica in 8 iz GZ Loški Potok) in 16 ženskih članskih ekip (13 iz GZ Ribnica in 3 iz GZ Loški Potok). Pridružilo se jim še 10 veteranskih ekip (9 iz GZ Ribnica in 1 iz GZ Loški Potok). Člani in članice A in B so imeli suho vajo z motorno brizgalno, ga-

silsko štafeto na 400 m in razvrščanje. Starejši gasilci in gasilke so imeli suho vajo s hidrantom za 7 tekmovalcev in raznoterosti, ko vsak pokaže določeno gasilsko spretnost. Tekmovanje je zelo zanimivo za ogled tudi za širšo publiko, ki lahko spodbuja svoje ekipe ali pa zgolj pase oči na razgibanem gasilskem delu raznih ekip na progi. Predstavlja tudi precejšen logistični zalogaj tako pri organizaciji prehrane za skoraj 800 udeležencev kot tudi pri

pripravi prog in razporedu sodnikov. Teh smo tokrat potrebovali skoraj 40. Zahvaljujemo se vsem sodnikom, redarjem in vsem, ki so kakorkoli pomagali pri organizaciji tekmovanja, za njihovo brezplačno delo. Vse pohvale grede tudi številnim mentorjem ekip, ki se mesece pred tekmovanjem res trudijo, da pripravijo ekipe do zavidljivega znanja in hitrosti pri izvajanju vaj. Vse ekipe so poleg hrane in pijače dobile priznanja za udeležbo, prve tri ekipe pa so dobile še pokale.

Na začetnem in končnem postroju smo imeli tudi nekaj častnih gostov. Tako so nekaj besed poleg predstavnikov GZ Ribnica in GZ

Loški Potok ter regije Ljubljana 2 povedali tudi župan Občine Ribnica, župan Občine Sodražica in podžupanja Občine Loški Potok. Na končnem postroju, ki je bil malo pred 18. uro, ko se je nebo povsem zaprlo in je padalo kot za stavo, so bili znani rezultati tekmovanja. Iz občine Sodražica je tretje mesto pri članih B pripadlo ekipi Vinice-Zapotok. Čestitke vsem!

Letošnje tekmovanje je bilo izbirno naprej za regijsko in vse discipline so predpisane s strani Gasilske zveze Slovenije. Regijsko tekmovanje je potekalo 12. 10. 2024 v Ivančni Gorici. Udeležile so se ga prve tri ekipe.

Šedržanke na Veliki planini

Jelka Pakiž

TD Sodražica, sekcija Šedržank čez vse leto sodeluje in pomaga na občinskih prireditvah, eno soboto v letu pa si vzame čas zase, za medsebojno druženje in vandraje po naši lepi Sloveniji. Letos smo se članice odločile, da bo glavna točka našega izleta Velika planina, ki se s svojo pastirsko tradicijo, neokrnjeno naravo, tradicionalnimi dobrotami, kot so kislo mleko, žganci, sir, ter izjemnimi razgledi uvršča med najlepše planine doma in v svetu.

Zadnjo soboto v avgustu, ko se končuje pašna sezona na planini, smo se z gondolo in sedežnico pripeljale na vrh planine na 1666 m nadmorske višine. V dopoldanskih urah, ko so bile temperature še znosne, smo hodile po poteh mimo pastirskih koč in uživale v lepoti te kraške planote s številnimi kraškimi pojavi, kot so vrtače, jame in brezna. Lep je bil tudi pogled na krave, ki so se pasle v tropih ali ležale skupaj in počivale. Obiskovalcev je bilo veliko in ker smo bile vse oblečene v majčke letošnjih pso-glavskih dni, smo pritegnile njihovo pozornost in se z mnogimi zapletle v pogovor in jih povabile na naš dogodek prihodnje leto.

Ustavile smo se pri kapelici Marije Snežne, ki je bila prvič zgrajena leta 1938 po skici arhitekta Jožeta Plečnika. Kapela je bila med vojno požgana in potem obnovljena leta 1988 s prostovoljnim delom tujih stranskih faranov. Kapelica je dobila ime po zavetnici Mariji Snežni, saj je bila prva maša na planini ravno na njen praznik, 15. avgusta. Še danes se veliko ljudi zbere pri maši na ta dan, prav tako pa že tradicionalno pridejo ljudje z baklami na planino k polnočnici na božični večer. Ob kapelici smo si malo odpočile in se po drugi poti, že v vročem soncu vrnile do sedežnice in v dolino k avtobusu.

Pred kosilom, ki smo ga imele v Slovenia Eco Resortu, smo imele še toliko časa, da smo se odpeljale do izvira Kamniške Bistrice, kjer smo si v ledeno mrzli vodi ohladile utrujene noge in občudovale smaragdno

zeleno barvo reke. V centru Eco Resorta smo uživale v čudovito pripravljani hrani, prijetnem ambientu s pogledom na lesene glamping hišice, narejene v stilu pravih pastirskih koč. Po okrepčilu nas je pot vodila v Tunjice, kjer na Bukovem griču stoji baročna cerkev svete Ane. Pobudnik za njeno gradnjo je bil pred 250 leti komendski duhovnik Peter Pavel Glavar, ki je 2. maja leta 1762 blagoslovil temeljni kamen, romarska cerkev pa je bila dokončana štiri leta kasneje. Ogledale smo si notranjost cerkve s čudovitimi pozlačenimi oltarji, kipi in poslikavami, res je bila vredna ogleda. Od tam

nas je pot vodila na Šutno v Kamnik, kjer se je 29. marca 1874 rodil Rudolf Maister, slovenski pesnik, general in borec za severno mejo. Letošnje leto je razglašeno za leto generala Rudolfa Maistra, saj obeležujemo 150-letnico njegovega rojstva in 90-letnico smrti (umrl je na Uncu pri Rakeku). Njegova rojstna hiša je danes preurejena v muzej, v katerem so nam predstavili življenje Rudolfa Maistra in njegove rodbine v sliki in besedi.

S tem dogodkom se je končal bogato izpopolnjen dan, v katerem smo doživele veliko lepega za dušo in telo.

Tekmovanje Šedržank v kuhanju dödolov

Jelka Pakiž

Kulturno-turistično društvo Puconci se je pred dvema letoma prijavilo na tekmovanje v kuhanju vampov in osvojili so prvo nagrado. Ob tej priliki so povabili TD Sodražica, da jim vrnemo obisk in se udeležimo njihovega tekmovanja v kuhanju dödolov. Ker ni bilo možnosti, da se udeleži celotno TD, smo se članice sekcije Šedržank odločile, da se same prijavimo na to tekmovanje. V soboto, 16. septembra, ob 15. uri se je v organizaciji TD Puconci odvijala 20. Dödolijada in 24. kulinarična razstava za zlato kijanco (kuhalnico). Osrednji del prireditve je bilo kuhanje dödolov, pristne prekmurske jedi iz kuhanega krompirja in pšenične moke z različnimi zabelami oz. polivkami. To je res slastna jed, pri kuhi katere se vsak kar precej namuči, vsaj tako kot mi, ko smo poskušali izgovoriti njeno ime.

V Puconce smo prispele že eno uro pred

začetkom prireditve, zato smo imele dovolj časa, da smo lepo uredile našo stojnico s slastnim pecivom, prestami in potico, jo okrasile s suho robo in promocijskim materialom. Obiskovalci so se radi ustavljali ob naših dobrotah in poklepetali z nami, od kod prihajamo, o našem kraju, suhi robi itd. Med samim dogodkom so nas fotografirali za njihov časopis, snemali intervju za lokalni radio in televizijo. Zbralo se nas je 16 skupin ljubiteljskih kuharjev in kuharic, ki smo se z veliko vnemo lotili priprave te jedi. Organizator je za vse skupine pripravil kotličke, krompir in moko, vse ostale potrebne sestavine in pribor za kuhanje pa smo prinesli s seboj. Za kuhanje smo imeli na voljo 90 minut, potem pa je strokovna komisija ocenila naše izdelke. Pred začetkom kuhanja smo v zaprti kuverti prejeli kodo, ki smo jo nalepili na spodnji del servirne

posode, drugo kodo smo obdržali zase, da smo jo imeli pri razglasitvi rezultatov, tako da nihče ne bi mogel reči, da je potekala »kuhinja«, ker se res ni vedelo, katera skupina je kaj skuhalo. Čas je kar prehitro mineval in še z zadnjimi močmi smo štokale po kotličku, da bi bila jed res lepo in dobro pripravljena.

Kmalu po koncu kuhanja so vse tekmovalce povabili v šotor, kjer se je že zbralo veliko obiskovalcev. Voditelj programa je predstavil vse skupine, ki so tekmoval, tako pri pripravi dödolov kot tudi vseh, ki so se preizkusili v pripravi različnih prekmurskih jedi v okviru kulinarične razstave za zlato kijanco. Najprej so podelili nagrade za prestižno nagrado zlata kijanca. Temu je sledil glasbeni program in nato težko pričakovana razglasitev najboljših treh v kuhanju dödolov. Vsaka skupina je imela po dva glavna kuharja, ki sta vodila delo in bila odgovorna za dobro pripravo jedi. Našo skupino sta zastopali Marija Kos in Jelka Pakiž. Vznemirjenost je naraščala in ko smo zaslišale kodo naše jedi, nismo mogle zadržati vriska in navdušenja ob razglasitvi z mesta, ki si ga je prislužil naš krožnik dödolov. Tudi s strani obiskovalcev smo pozele velik aplavz, saj smo bile edina skupina, ki je prišla iz kraja, kjer dödoli niso doma, pa nam je vseeno uspelo tako dobro pripraviti njihovo tradicionalno jed.

Na žalost se nismo mogle dlje zadržati in uživati v kulinaričnih dobrotah in pristnem prekmurskem vzdušju, ker smo imele še dolgo pot do doma. Zares smo bile vesele in ponosne na doseženo uvrstitev. Prepričana sem, da smo z našo prisotnostjo naredile dober vtis in promocijo Sodražice tudi na tem koncu Slovenije.

Povabilo

Petra Marn

Kot lahko preberete v Suhorobarju, smo Šedržanke aktivne vsak mesec. Avgusta smo si rezervirale čas za izlet, septembra smo tako dobro naštudirale pripravo dödolov, da je naša ekipa v Puconcih osvojila 2. mesto, 5. oktobra na Magdaleninem pohodu pa smo pohodnike pričakale s sladko-slanim pecivo. Naše aktivnosti so različne: od delavnic, ki jih organiziramo (predvsem kuharske oz. druge ustvarjalne delavnice), podamo se tudi na izlet, kjer skupaj odkrivamo in spoznavamo lepote Slovenije. Šedržanke smo aktivne na prireditvah, ki jih organizira Turistično društvo Sodražica (Vampijadi, Tržnem dnevu in Prižigu božičnega ognja) in na tak ali drugačen način sodelujemo na prireditvah v občini. Družimo pa se tudi na telovadbi, ki poteka ob ponedeljkih od oktobra 2024 do maja 2025.

V Sekcijo Šedržank ste prav lepo povabljeni vse občanke – zagotavljamo vam, da več, kot nas bo, bolj se bomo imele fajn!

MKS in poletje

Blaž Krajnc

Foto: Arhiv MKS

Čeprav smo stopili v jesen, bomo MKS-jevci šele v tej številki predstavili naše aktivno poletje. Razlogov je sicer več in lahko bi iskali izgovore, da so v prejšnji številki Suhorobarja večino pozornosti pritegnili Psoglavski dnevi in je za nas zmanjkalo prostora, v resnici pa smo si po pestrem poletju privoščili malo pavze.

Poletje za člane MKS sedaj že kar nekaj let zapovrstjo pomeni, da med šolskimi in študijskimi obveznostmi, delom in dopustovanjem nekako poiščemo čas, da popestrimo poletne počitnice in pripravimo Poletno dogajanje v Sodražici, ki je letos postreglo kar s petimi različnimi dogodki.

Klasično smo poletje začeli s sodelovanjem na Psoglavskih dnevih, kjer smo ponovno združili moči s TD Sodražica in odličnim Tamburaškim orkestrom Sodražica ter poskrbeli za odličen kulturno-družabni večer, že dan kasneje pa je bila naša baza v Kostanjevem parku, kjer je poleg zabavnih aktivnosti in hladne pijače v senci letos obiskovalce vabil tudi vonj odličnega pad thaija izpod rok odličnih kuharjev KUKI cateringa.

Po Psoglavskih dnevih pa se je tudi uradno začelo Poletno dogajanje v Sodražici, v okviru katerega sta potekali dve predstavi: Gusar Tone v izvedbi Družinskega gledališča Kolenc ter Pika potuje po svetu v izvedbi Zavoda Enostavno Prijatelji. Pripravili smo tudi Kino pod zvezdami, v sklopu katerega so ob frišnih kokicah obiskovalci uživali v projekciji animiranega filma in premieri posnetka Mineštre Danes mene, jutri tebe ... Tudi letos smo pripravili potopisna predavanja, ki so nas popeljala na Santorini, Sardinijo, Škotsko in deželo nordijskih trolv Trolltungo. Letošnja novost je bila fotografska delavnica, ki smo jo pripravili v sodelovanju s fotografkinjo Petro Lapajne Povirk. V sklopu delavnice so udeleženci spoznali in preizkusili osnove fotografiranja, uporabo fotografske opreme ter obdelavo fotografij v digitalnem okolju.

Veseli nas, da so bili dogodki tudi letos zelo lepo obiskani, saj nas je tekom celotnega projekta obiskalo več kot 500 obiskovalcev vseh starosti! Da pa bo tudi prihodnje poletje v Sodražici kaj dogajalo, v svoje vrste vabimo nove (in stare) člane med 14. in 30. letom starosti, ki bi s svojimi idejami in dobro voljo želeli postati del naše ekipe.

Zahvaljujemo se Občini Sodražica ter podjetjem Pletilnica, Fibran, Inotherm, POS Plastika in Intersocks, ki so finančno in materialno podprli naš projekt ter omogočili, da so bili prav vsi dogodki in aktivnosti za obiskovalce v celoti brezplačni. Najlepše se zahvaljujemo tudi PGD Sodražica in OŠ Sodražica ter TD Sodražica za uporabo njihovih prostorov in opreme. Poleg zahvale vsem aktivnim članom za njihovo pomoč pri pripravi dogodkov pa bi se še posebej zahvalil našemu zaledju – konkretnije preostalom članom družine Krajnc, ki so v času, ko je naše člane odneslo na dopust, priskočili na pomoč in prevzeli velik del priprave.

Svetovno univerzitetno prvenstvo v Estoniji

Stane Janež

Tartu, Estonija, julij 2024 – V zgodovinskem mestu Tartu, znanem po svoji univerzitetni tradiciji in živahnem študentskem utripu, se je od 23. do 27. julija odvijalo Svetovno univerzitetno prvenstvo v powerliftingu. Slovenska univerzitetna reprezentanca,

katere članica je tudi Ida Janež, je na tem prestižnem tekmovanju pustila neizbrisen pečat in dokazala, da se lahko kosa z najboljšimi na svetu.

Dekleta so bila v izvrstni formi in so dosegla vrhunske rezultate. Eva Fajs je v kategoriji do 63 kg osvojila skupno 3. mesto in tudi bronasto medaljo v disciplini počep. Naša Ida Janež se je v isti kategoriji uvrstila skupno na odlično 5. mesto, obenem pa je z izjemnim nastopom v disciplini počep dvignila 155 kg in osvojila srebrno medaljo. V drugi disciplini (potisk s prsi) je z dvignjenimi 87,5 kg osvojila 4. mesto, v t. i. mrtvem dvigu pa je s 162,5 kg zasedla 6. mesto. Lea Zupan je v kategoriji do 84 kg pokazala svojo moč in osvojila odlično 2. mesto, prav tako v t. i. mrtvem dvigu. Tudi Laura Jelen je dosegla lep uspeh z 8. mestom v svoji kategoriji. Tudi fantje so se borili z vso močjo, najboljši je bil Matěj Žunko, ki je v svoji kategoriji dosegel 12. mesto.

Naslednja tekma bo državno člansko prvenstvo, za katerega Ida že pridno trenira, saj je powerlifting šport, ki zahteva izjemno fizično in mentalno moč.

Veteranski turnir v malem nogometu

Tadej Levstek

V soboto, 14. 9. 2024, smo v sodraški športni dvorani izpeljali drugi veteranski turnir v malem nogometu, ki ga organiziramo sodraški nogometni veterani. Na turnirju so nastopile štiri ekipe, ki so se pomerile po sistemu vsak z vsakim. Tako smo videli šest tekem, ki so pokazale, da tudi veterani lahko še kako tečejo, preigravajo in se merijo s sebi primernimi. Največ nogometnega znanja so prikazali prijatelji iz Kočevja. Po turnirju smo imeli za vse igralce še tretji polčas, ko smo se podružili in obujali prijetne spomine, ki nas skupaj vežejo na nogomet, ki smo ga igrali ves čas v različnih starostnih obdobjih.

Končni vrstni red:

1. mesto Pekarna Kočevje
2. mesto KMN Kot
3. mesto KMN Sodražica
4. mesto KMN Sodražica 2

MESEC POŽARNE VARNOSTI

Oktober

Sobota, 26.10.24 v PGD Zamostec

14.00	PRVA POMOČ IN UPORABA AED <small>Stožica PGD Zamostec, Staneta Topič</small>	16.00	PREDSTAVITEV GASILSKIH ZAUPNIKOV <small>Združenje mladih Eripan PGD, Staneta Topič, Staneta Topič, Staneta Topič</small>
17.30	PRIKAZ GAŠENJA Z GASILNIKI IN PREGLED GASILNIKOV <small>Stožica PGD Zamostec, in sodelavci gasilniškega oddelka</small>	17.30	PREDSTAVITEV GASILSKEGA VOZILA PGD VINICE ZAPOTOK <small>Stožica PGD Vinica Zgodovinski</small>
19.30	SLEDI DRUŽABNI VEČER IN TEKMOVANJE V PING PONGU <small>priglasitev ali priprave</small>		

MALI OGLAS

Kupujem stare stripe, vzamem vse. Če se dogovorimo, pridem, naložim in dam denar na roko. Za dodatne informacije ali dogovor prosim za klic na 041 276 687. Roman

Občinska liga in pokal v malem nogometu Sodražica 2024

Vlado Vetrlih

Foto: Miha Vetrlih

Kot je že običajno, je tudi letos v počitniških mesecih potekala občinska liga in pokalno tekmovanje za pokal Občine Sodražica v malem nogometu v organizaciji KMN Sodražica. Letos je liga štela sedem ekip in po dvokrožnem ligaškem sistemu smo dobili zmagovalca – letos je to postala ekipa KMN Grafit, drugo mesto je pripadlo igralcem Globeli in tretje mesto ekipi Izlaz. Za zaključek poletnega

dogajanja na asfaltnem igrišču je sledilo še pokalno tekmovanje, kjer pa je prvo mesto osvojila Globel pred ekipo Izlaz, tretje mesto v tem tekmovanju pa je pripadlo ekipi KMN Kot Štupica Transport.

Kar številni gledalci so videli zelo dobre tekme, saj je bilo tekom obeh tekmovanj odigranih veliko kakovostnih dvobojev, saj so v posameznih ekipah nastopali igralci, ki igrajo v prvoligaški futsal konkurenci oz. v tujini, nekateri od njih so tudi slovenski reprezentanti v svojih kategorijah. Po končanem tekmovanju je seveda sledila še podelitev pokalov in

nagrad najboljšim ekipam, letos jih je podeljeval predsednik našega društva Stane Hočevnar. Tudi najboljši posamezniki so dobili nagrade, in sicer je bil najboljši igralec lige Teo Turk iz ekipe Globel, najboljši vratar ligaškega tekmovanja Nik Ambrožič, član ekipe KMN Grafit in najboljši strelec pokalnega tekmovanja pa Jaka Janež iz ekipe Izlaz.

Na tem mestu se zahvaljujemo Občini Sodražica za podporo tekmovanja in seveda že sedaj vabimo ekipe, da se udeležijo tekmovanja tudi naslednje leto, ki bo jubilejno, saj bo izvedeno že tridesetič.

Nogometne tekme ŠD Extrem - Športna dvorana Sodražica

Tekma 1. SFL: ŠD Extrem – FK Trzin
18. 10. ob 20.00

Tekma ŠD Extrem – FK Dobovec (U17)
9. 11. ob 16.00

Tekma ŠD Extrem – KMN Benedikt (U15)
20. 10. ob 15.00

Tekma ŠD Extrem – KMN Miklavž (U19)
17. 11. ob 17.00

Tekma ŠD Extrem – KMN Benedikt (U19)
20. 10. ob 17.30

Tekma 1. SFL: ŠD Extrem – KMN Benedikt
22. 11. ob 20.00

Tekma U17
2. 11. ob 16.00

Tekma ŠD Extrem – KMN Benedikt (U17)
23. 11. ob 16.00

Tekma ŠD Extrem – FK Dobropolje (U15)
3. 11. ob 15.00

Tekma ŠD Extrem – KMN Bronx (U15)
24. 11. ob 16.00

Tekma ŠD Extrem – KMN Bronx (U19)
3. 11. ob 17.30

Srečanje upokojencev

Milka Gornik

»Praznovanje rojstnega dne je nekaj posebnega in izjemnega. Vsako leto prinaša svoje zgodbe. Vsako desetletje pa prinese nova doživetja, izkušnje in modrosti.« S temi uvodnimi besedami nas je nagovoril naš podpredsednik Janez Oražem. Kot že tradicionalno smo upokojenci 30. avgusta na balinišču v Sodražici pripravili srečanje s piknikom za naše člane, s poudarkom na jubilarantih in zlatoporočencih. Letos je svoj jubilej obeležilo 20 članov.

»Ne nazaj, v bodočnost se ozri, pozabi težave in skrbi, radosti nove si odkrij, saj samo enkrat človek le živi.«

S svojimi šestdesetimi leti nam povprečje niža Danilo Marn. Deset klinov višje so se povzpeli: Darinka Divjak, Jože Drobnič, Jaka Mihelič, Jelena Žurga Mihelič, Janez Mihelič, Stane Petrič in Nevenka Mladenovič. Še deset klinov višje, se pravi 80 let, so priplezali: Olga Bregar, Peter Levstek, Matija Ogrinc, Marinka Šega, Marinka Turk in Marinka Zupan. Sledijo pa najplemenitejši člani našega društva, devetdesetletniki: Kristina Adamič, Ana Arko, Jože Mihelič, Franc Lovšin in Ana Pucelj, ki od letošnje pomladi prebiva v domu starejših občanov v Kočevju. Vsem jubilarantom smo izročili plakete in praktična darilca, prizadevno delo naših kvačkaric.

»Radi bi povedali vam pravljico, pravljico o dveh srečnih ljudeh, zgodbo skupnega življenja petdesetih zlatih let.«

Zlato poroko so praznovali: Marta in Andrej Mihelič, Miro in Marija Cvar, Breda in Andrej Pucelj, Anica in Branko Mihelič, Mojca in Franc Šivec ter Olga in Jože Košmrlj. Tudi tem slavlencem smo izročili plakete in šopke bidermajer, ki sta jih izdelali Silva in Božena. Vsem slavljen-

cem v imenu društva še enkrat iskrene čestitke.

Po uradnem delu je sledila pogostitev in sprostitev ob pomoči naših vestnih prostovoljk. Poskrbeli smo tudi za družabne igre, z glasbo pa nam je polnil dušo Stanko Modic, ki je bil tudi jubilarant. Dobra volja, klepet in sproščeno vzdušje so nam pomagali premagati vročino, saj smo se razšli z željami po zdravju in čimprejšnjem snidenju. Hvala vsem, ki z dobro voljo naredimo majhne stvari, ki zrastejo v velike. Kljub temu da se dnevi krajšajo, pa naj nam to ne krajša upanja in pozitivnih misli.

Srečanje starejših občanov

Nevenka Mladenovič

Društvo upokojencev Sodražica je v letu 2008 pristopilo k projektu Starejši za starejše, katerega nosilka je Zveza društev upokojencev Slovenije. To poslanstvo članice društva prostovoljke opravljajo že 16. leto. Socialna in humanitarna dejavnost je prioriteta društva. Našim vrstnikom, predvsem pa še starejšim, želimo omogočiti, da bi čim lažje preživeli jesen življenja.

V okviru tega projekta v društvu deluje 15 prostovoljk, ki redno ali po potrebi obiskujejo starejše občane. Delujejo predvsem v naseljih, kjer živijo in dobro poznajo ljudi, zato smo program obiskov razdelili na področja. Število oseb v občini, ki jih obiskujejo prostovoljke, je okoli 300 na leto.

Prostovoljec ne more biti vsakdo, je lahko le nekdo, ki mu je mar za sočloveka, opravlja svoje poslanstvo, tudi ko je težko, in zna starejše tudi poslušati. Velikokrat se zgodi, da je starejšemu potrebna le lepa beseda in da se prisluhne njegovim težavam.

Kot vsako leto smo tudi letos organizirali srečanje starejših občanov, to je bilo že 15. po vrsti. V velikem številu so se ga udeležili starejši občani, za katere smo pripravili krajši kulturni program. Nagovoril jih je tudi naš župan mag. Blaž Milavec in predsednica društva ga. Milka Gornik.

Zahvala gre gospe Cvetki Vesel, ki je bila pionirka pri delu s prostovoljstvom v naši občini. Poudariti je treba, da so naše prostovoljke vedno pripravljene priskočiti na pomoč in se jim od srca zahvaljujem za vse do sedaj opravljeno delo.

Dejavnosti Univerze za tretje življenjsko obdobje Sodražica v letu 2024/2025

Matjaž Nosan

Povečevanje dejavnosti društva se je v študijskem letu 2023/2024 nadaljevalo. Starejšim občankam in občanom treh občin smo ponudili 30 študijskih vsebin in 11 dejavnosti. Od vsega je bilo za članstvo zanimivih 17 vsebin in 4 dejavnosti – prejeli smo skupaj 334 prijav in oblikovali 36 izobraževalnih skupin. Članstvo je naraslo na 352: 268 članic in 84 članov. Za 10 ponujenih vsebin je bilo interesa premalo in društvo ni organiziralo izobraževanj.

Nepričakovano veliko povečanje prijav v preteklem študijskem letu je povzročilo organizacijske in prostorske težave, zato je bila nujna sprememba v načinu prijavljanja. Poleg številčnosti so zaplete povzročale tudi neprijavljene udeležbe in je bilo zato število udeležencev na prvih srečanjih pri nekaterih skupinah preveliko za normalen izobraževalni proces. Skupno število skupin se je v drugem semestru tudi povečalo nad predviden finančni obseg. Zahvaljujoč naklonjenosti župana Milavca je občina v letu 2024 povečala finančno podporo društvu, kar je zagotovilo nadaljnjo rast izobraževanja starejših na našem območju.

Spoštovane članice in člane prosimo, da sprejmejo nov način prijavljanja, upoštevajo navodila in se nujno prijavijo pred začetkom posameznega izobraževanja. V primeru kakršnihkoli težav predlagamo, da se prijavite pisno ali osebno na novem naslovu društva:

UTŽO Ribnica, Gorenjska cesta 9a, 1310 Ribnica.

Prijave preko spletnega obrazca so mogoče na:
<https://utzo-ribnica.si/prijava-na-izobrazevanja/>
ali na e-naslov: **info@utzo-ribnica.si**.

V prijavi obvezno navedite ime, priimek, naslov, e-mail, telefonsko številko in številke programov, na katere se prijavljate. Prosimo, da navedete tudi svojo člansko ID številko, v kolikor ste jo prejeli skupaj s QR kodo na elektronski naslov. Nepopolnih prijav žal ne bomo mogli upoštevati!

Novost v ponudbi društva je raziskovalno izobraževanje, ki se vse bolj uveljavlja v mnogih sorodnih društvih znotraj SUTŽO in v sodelovanju s posameznimi fakultetami. Preteklo leto je bil za naše članstvo zanimiv ogled zbirke mineralov in predavanje na naravoslovni fakulteti v Ljubljani.

Posebej velja izpostaviti izobraževalno skupino Učenje igranja citer, ki nam je nekajkrat zaigrala ob različnih priložnostih in se udeleževala citrarskih prireditev po Sloveniji. Krona njihovega delovanja je bila organizacija srečanja citrarskih skupin SUTŽO, ki je potekalo 12. oktobra v Dolenji vasi. Vabimo na prireditev!

Finančna osnova izobraževanj in dejavnosti društva je podpora Občine Sodražica in sredstva ministrstva RS za izobraževanje. Ta sredstva omogočajo udeležencem brezplačno prvo izobraževanje v obsegu 20 ur. Poleg članarine je bilo za nadaljevalne izobraževanje potrebno sofinanciranje s strani udeležencev, v višini 15 eur na semester. Žal se nam je nekoliko zapletlo pri uvajanju plačevanja članarin in prispevkov preko položnic. Tudi sicer je povečevanje obsega izobraževanj pomenilo povečanje zahtevnosti finančnega poslovanja, zato smo sklenili ustrezno pogodbo z računovodskim servisom.

Spletna komunikacija je nepogrešljiv vidik uspešnega informiranja članstva in delovanja društva. Spletna stran <https://utzo-ribnica.si>, je prilagojena starejšim. Hkrati ostaja na tem področju primarna naloga digitalno opismenjevanje najstarejših, da bi vsi pridobili sposobnost dostopanja do društvenih informacij.

Vse občanke in občane vabimo, da si ogledajo ponujene vsebine, najdejo kaj zanimivega in se v študijskem letu 2024/2025 vključijo v izobraževanja Društva UTŽO Sodražica.

Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje Ribnica, Sodražica, Loški Potok

Ponudba izobraževalnih vsebin v študijskem letu 2024/2025

Prijave: preko spletnega obrazca <https://utzo-ribnica.si/prijava-na-izobrazevanja/> ali na e-naslov info@utzo-ribnica.si ali pisno na novi naslov društva UTŽO Ribnica, Gorenjska cesta 9a, 1310 Ribnica.

V prijavi obvezno navedite ime, priimek, naslov, e-mail, telefonsko številko in številke programov, na katere se prijavljate. Prosimo, da navedete tudi svojo člansko ID številko, v kolikor ste jo že prejeli na elektronski naslov skupaj s QR kodo. Nepopolnih prijav ne bomo mogli upoštevati!

JEZIKOVNA IZOBRAŽEVANJA

1. Angleščina za začetnike
2. Angleščina – nadaljevalna
3. Italijanščina za začetnike
4. Italijanščina – nadaljevalna
5. Nemščina za začetnike
6. Nemščina – nadaljevalna

INFORMACIJSKA IZOBRAŽEVANJA

7. Osnove računalništva: Word, internet, e-pošta
8. Računalništvo – nadaljevalno
9. Uporaba pametnih telefonov za začetnike – Ribnica
10. Uporaba pametnih telefonov za začetnike – Sodražica
11. Uporaba pametnih telefonov za začetnike – Loški Potok
12. Uporaba pametnih telefonov – nadaljevalno – Ribnica
13. Uporaba pametnih telefonov – nadaljevalno – Sodražica
14. Uporaba pametnih telefonov – nadaljevalno – Loški Potok
15. Varni na internetu – izobraževanje izvajamo po programu državne ustanove SI-CERT o nevarnosti internetnih prevar in usposabljanju za samozaščito. Zelo priporočamo!

DRUGA IZOBRAŽEVANJA

16. Umetnostna zgodovina
17. Literarno ustvarjanje
18. Učimo se igrati na citre
19. Likovno ustvarjanje
20. Dedki, babice, vnuki – izobraževanje za stare starše
21. Vedeti ali verjeti – odnos med znanostjo in religijo
22. Ohranjanje spomina in kognitivnih funkcij
23. Osnove logike za aktivne možgane
24. Igrajmo bridž
25. Tarok za dame
26. Šah
27. Usposabljanje mentorjev

DEJAVNOSTI

28. Zeliščarstvo
29. Izobraževalno pohodništvo
30. Ohranjanje telesnih sposobnosti z vodeno telovadbo
31. Plesni klub – zaplešimo standardne in skupinske plesne
32. Hoja na smučeh
33. Plezanje za starejše
34. Balinanje
35. Biljard
36. Krepitev ravnotežja

RAZISKOVALNO IZOBRAŽEVANJE

Tudi letos ponujamo raziskovalno izobraževanje starejših. V številnih društvi UTŽO je v sodelovanju z nekaterimi fakultetami Univerze v Ljubljani uveljavljeno kot občanska znanost. Gre za odkrivanje in dokumentiranje posebnosti naravne in kulturne dediščine bivalnega okolja: vodne vire, specifična orodja, tipične zgradbe, originalne delovne postopke.

V študijskem letu 2024/2025 vas vabimo k sodelovanju v naslednjih raziskavah:

37. Raziskava o izdelavi prvega slovenskega osebnega avtomobila. 1947 ga je izdelal Jernej Kožar iz Hrovače.
38. Evidentiranje, fotografiranje in opis vseh nekdanjih vodnih mlinov ali njihovih ostankov.
39. Svet mineralov: Predstavitve mineralov in kamnin s predavanjem o mineraloški značilnosti našega okolja.
40. Raziskava: Predlogi članov

Člane pozivamo, da tudi sami predlagate teme izobraževanj ali raziskav.

PREDAVANJA

Članstvu in širši javnosti ponujamo predavanja z aktualnimi temami za starejše:

41. Skrb za možgane
Staranje kot dejavnik tveganja za nevrodegenerativne bolezni, preventivna dejavnost in ustrezen življenjski slog.
42. Prehrana starejših
Vpliv in koristnost primerne prehrane za nadzorovanje kakovostnega telesnega in umskega staranja.
43. Forum: Starizem kot družbeni pojav in pomen socialne vključenosti starejših

V času covida-19 se je izraziteje pojavljala diskriminatorsna zdravstvena, politična in medgeneracijska obravnava in stigmatiziranje starejših. Zato je postala še pomembnejša socialna interakcija, politična udeležba in družbeno povezovanje starostnikov.

Financiranje izobraževanj

Društvo se je prijaviло na državne in občinske razpise in zagotovilo potrebna finančna sredstva za brezplačna začetna izobraževanja v obsegu 20 študijskih ur. Financiranje nadaljevalnih izobraževanj je možno ob sofinanciranju udeležencev. Višina zneska sofinanciranja bo odvisna od števila skupin in števila udeležencev. Občni zbor društva je potrdil povečanje članarine in določanje višine prispevkov sofinanciranja.

Prijave

Na občnem zboru, ki je potekal 31. 5. 2024, smo sprejeli nov enoten način evidentiranja prijav.

Članice in člane prosimo, da se prijavijo pred začetkom posameznega izobraževanja.

Zaradi organizacijskih, prostorskih in finančnih pogojev udeležba brez prijave ne bo mogoča.

Spet kadrovska reforma Golobove vlade

Jože Tanko

Edina reforma, ki jo uspešno izvaja Golobova vlada, je kadrovska reforma vlade. Ta čas je brez treh ministrov, brez ministra za obrambo, ministra za digitalno preobrazbo in ministra za vzgojo in izobraževanje.

Končno se je po skoraj enemu letu končala tudi saga o odstopu ministrice za digitalno preobrazbo Emilije Stojmenove Duh. Niso je odnesli očitki SDS o neracionalnem nakupu zastarelih računalnikov brez programske opreme in njena nesposobnost, da

jih je kljub popravljanju zakona na njeno željo razdelila le dobro tretjino, saj jo je koalicija na interpelaciji podprla. Tudi ko smo po reviziji računskega sodišča, ki je ugotovilo hude kršitve pravnih podlag, ponovno vložili interpelacijo, je še vedno uživala podporo predsednika vlade Goloba in poslancev Gibanja Svoboda. Odstopila je šele dan pred ponovno razpravo o njeni usodi. In kako paradoksalno, niso je odnesli računalniki in poročilo računskega sodišča, ampak je odstopila zaradi modrih luči njenega vozila v Avstriji in to po tem, ko je prišel ven dokument, s katerim je preko zunanjega ministrstva poskušala doseči odpravo kazni zaradi nepravilne uporabe luči in prehitre vožnje. Z odstopom je zaščitila finančnega ministra Boštjančiča, ki je odobril in plačal nakup računalnikov, in svojega šefa Goloba. Nedavno pa je povsem na tiho odstopil tudi minister za šolstvo Darjo Felda.

V senci teh afer se dogajajo strateške spremembe v energetiki. Ne samo v povezavi velenjskim rudnikom in TEŠ 6, kjer se želijo znebiti dela, ki so ga kar naenkrat proglasili za zgubaškega, za nas potrošnike so pomembne predvsem spremembe, ki nas bodo neposredno udarile po žepu z novim obračunom omrežnine. Po ocenah nekaterih strokovnjakov se bodo cene električne energije v povprečju dvignile za najmanj 30 %. Eden od razlogov za blokado odreditve preiskovalke v zvezi s preiskavo energetike so prav potencialne preiskave ozadij in povezav, v katere je močno vpet predsednik vlade Golob. Predsednica državnega zbora Urška Klakočar Zupančič je kljub ustavni in zakonski podlagi nikakor ne čе uvrstiti na dnevni red seje, zato smo jo ovadili za sum storitve kaznivega dejanja.

Medtem je Golob en teden paradiral po palači OZN v New Yorku in podučeval svetovne voditelje o najsodobnejših pristopih v zvezi s pitno vodo. Paradoksalno pa je, da doma taisti Golob podpira gradnjo Jankovičevega kanalizacijskega sistema čez največji vir pitne vode v državi. A tak je predsednik vlade Golob, pravi komunist: govori eno, dela pa nekaj povsem drugega. Govori o svobodi, gradi pa totalitarizem, govori o svobodi govora, uvaja pa enoumje, govori o sodelovanju, čisti pa janšiste, govori o spoštovanju, blati pa drugače misleče.

Zaključila so se tudi pogajanja o t. i. plačni reformi. Za plače bo šlo dodatno 1,5 mrd EUR oziroma dodatno 10 % proračuna. Sindikati javnega sektorja so večinoma zadovoljni, saj se bodo plače dvignile tja do 70 %. Ko smo mi leta 2008 popravljali plače z mnogo manjšim odstotkom, so sindikati in levičarji imeli veliko pripomb na dvig. Predlagali so uravnilovko, vsem enako. Sedaj ravno levičarji najbolj dvigujejo plače v odstotkih in absolutno (v

zneskih) najbolj plačanim uradnikom in funkcionarjem, najmanj pa tistim z najnižjimi plačami. Oni (sindikati) pa ja že vedo, koga je potrebno nagraditi, da so vsi zadovoljni. Bobene levičarske ulične formacije, Inštitut 8. marec, Glas Ljudstva, Pravna mreža, razni borci z Metelkove in drugi, ki so v času covid-19 razsajale po ljubljanskih ulicah, so nenavadno tiho. Njim je važno, da bodo s to reformo ponovno prikrajšali zdravnike, ki so jih v zadnjem času razglasili za glavne sovražnike ljudstva – za t. i. dvoživke.

A velike dvoživke, morda največje, so med tistimi, ki so najhujši kritiki zdravnikov. Svojo firmo, ki posluje z državno firmo, ima predsednik vlade Golob, najbrž tudi še kakšen drug minister in visok državni uradnik, dvoživka je bil Keber in dvoživke so mnogi aktivisti, saj jim je dvoživkarstvo način življenja.

**Ne bomo tožili,
ker si odšel,
hvaležni bomo,
ker si bil.**

Zahvala

**V 75. letu starosti je tiho zaspal
naš ata, stari ata in brat**

Stane Matko

(7. 3. 1949–28. 8. 2024)

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom,
prijateljem, sosedom
in znancem za izrečena sožalja,
sveče ter darovane maše.

Hvala osebju ZD Sodražica, DSO Loški Potok,
gospodu župniku, pevcem, cvetličarki Pii
in Komunalni Ribnica.

Žalujoči: vsi njegovi

Zahvala podjetju Inotherm d. o. o.

OZRK Ribnica

Foto: Polanca Vodopivec

Podjetje INOTHERM D. O. O. je tudi letos zagotovilo sredstva za brezplačno letovanje petdesetim otrokom iz vseh treh občin Ribnica, Sodražica in Loški Potok, za kar smo neizmerno hvaležni. Prav tako so vsi otroci, ki so bili na letovanju, od podjetja prejeli dve majici, čepico in žepnico za izlet z ladjico do Izole. Spletla so se nova prijateljstva in ostali so nam lepi spomini. Hvala, hvala.

Pevska skupina
Nonet Vitra, KUD Gallus Ribnica,
vljudno vabi na jubilejni koncert
ob 50-letnici neprekinjenega delovanja.

Potekal bo v **soboto, 23. novembra 2024,**
ob 19. uri v župnijski cerkvi sv. Štefana v Ribnici.

Ob visokem jubileju je nastala tudi
pregledna panojska razstava na prostem,
ki v sliki in besedi oriše Vitrinah 50 bogatih
pevskih let. Prijazno vabljeni na njeno
odprtje, ki bo v sredo, 23. oktobra 2024,
ob 18. uri pred Miklovo hišo v Ribnici.

Začnimo ob pravem času, a tudi pozno ni prepozno

Društvo Joga v VŽ Ribnica

Spet je nov začetek šolskega leta tudi za jogije, ko naj bi povečali gibljivost telesa, ki je nujna, sicer procesi v telesu niso optimalni, polni energije in moči, da delamo in ustvarjamo lahko. Prav zato se je treba vodeno gibati, da se učimo vaje in tehnike za večji uspeh, pa narediti še kaj več za duševno zdravje, samospoštovanje in sprejemanje življenja takšnega, kot je.

Telo mora biti tudi enakomerno pretočno v celoti, k čemur pripada tudi dihanje, ki z dobrimi vdihom prinaša v telo svežino, energijo, moč in čisti z vsakim izdihom vse odvečno, ki nastaja vsak trenutek. Torej, ali se zavedamo sebe, da se že s površnim dihanjem ne spuščamo v stres in se izogibamo negativnim čustvom, ki nas izčrpavajo, rada slabijo moč, koncentracijo, budnost in s tem pozitivne občutke in misli. To se prenaša na fizično telo kot napetosti po posameznih delih, ki preidejo v bolečine, postopno pa tudi v bolezni. Zato vztrajamo z delom na sebi, da se sproščamo s fizičnimi vajami, odkrivamo pozitivne plati življenja in lastne prednosti, blagostanje, ki nas vodijo naprej z zaupanjem, zadovoljstvom in pozitivnim razmišljanjem. Ob tem krepimo svoje šibke točke, postajamo bolj zadovoljni, uspešni, srečni posamezniki, kar izžarevamo tudi v okolje.

Ko smo lačni in žejni, si postrežemo s hrano in pijačo (pa tudi ne dovolj ali preveč); dokler smo zdravi, pa večinoma premalo ali slabo vzdržujemo svoje fizično in psihično telo. Ko zbolimo, se za to trudimo na različne načine. Bolezni imajo zamatke v zgoraj omenjenem tekstu, zato ko smo še zdravi, poskrbimo, da bomo v kasnejših letih hodili večinoma le na preventivne preglede. Zato izvajamo popolno kombinirano vadbo s krajšo intenzivno vadbo, jogo, dihalne vaje, sproščanje, meditacijo, samozdravljenje, obvladovanje čustev ipd. Tudi v Sodražici imamo že dolgo tradicijo.

Kontakt: 041 397 789

microera

Microera Jože Šilc s.p.

Hrovača 14A - 1310 Ribnica - trgovski center SPAR

☎ 01 837 31 16
☎ 051 358 762
✉ info@microera.si

www.microera.si

- vsi paketi NAJ že za 8,99 €/mesec
- paketi NEO po enotni ceni že za 28 €/mesec

* več na www.telekom.si

	DELOVNI ČAS
PON - PET	8.30 - 11.30 in 14.00 - 17.00
SOBOTA	8.30 - 11.30

Telekom Slovenije

| prodaja
| montaža
| servis

ŠiLC d.o.o.

Slatnik 17, 1310 Ribnica
G: +386(0) 41 335 322
E: info@silc.si, www.silc.si
T: +386(0)1 836 21 81

Energetsko učinkovite rešitve.

KLIMATSKE NAPRAVE
VSEH CENOVNIH RAZREDOV

leaproy Super enostavna plačila na obroke

INFO:
041 335 322
www.silc.si

klimatske naprave |
toplotne črpalke |
prezračevanje |
samooskrbne sončne
elektrarne |

BREZPLAČNI
PREGLEDI DIOPTRIJE
v optiki
Preskar v Ribnici

PRESKAR
OČESNI CENTER

Škrabčev trg 20, Ribnica Tel. 0593 42 914 Gsm. 031 767 666

MEGADOM

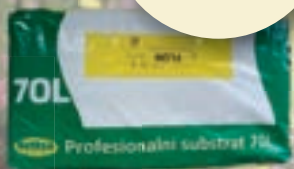
UREŠNIČI IDEJE CENEJE!

PONUDBA ZA
1. NOVEMBER

ZEMLJA
MEGA FLOR
70L
12,59€

**NOVO
PRI NAS**

sveče
Jurkovič

okrasni kamen

MEGADOM | RIBNICA | 01/8351 640

trgovina.megadom.si

VRHUNSKI NEMŠKI SLUŠNI APARATI REXTON

Slušni aparati

Test sluha

Svetovanje

Servis

Lotus center
KOČEVJE

Podgorska ulica 22 (bivši Dinos)

REZERVIRAJTE SI SVOJ TERMIN PRI
MEDNARODNO PRIZNANEM STROKOVNJAKU

071 434 155

E-mail: info@lotus-center.si

ZZZS

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO
ZAVAROVANJE SLOVENIJE

www.lotus-center.si, Lotus center PE Kočevje, Podgorska ulica 22, Kočevje,
GM Lab, doo, Brilejeva ulica 22, Ljubljana

Novi TUCSON. Pripravljen na vse.

5 LET
Garancije
brez omejitve kilometrov

8 LET
Garancije
na baterijo

Povprečna poraba goriva: 1,383 – 7,816 l/100 km, emisije CO₂: 31,4 – 177,68 g/km.

Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka.

Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Slike so simbolne. Več informacij je na voljo pri pooblaščenih prodajalcih vozil Hyundai.

Pogoji garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si.

HYUNDAI

Avtohiša Zalar d.o.o.

Male Lašče 105, 1315 Velike Lašče, 031 331 920 01 7881 999 prodaja@avtohisazalar.si www.avtohisazalar.si

KOLENDAR DOGODKOV V SODRAŽICI

Gasilska veselica s skupino Firbci in DJ Domači
18. 10. ob 20.00
igrišče pri OŠ Sodražica
(PGD Sodražica)

Odprtje razstave o Francetu Pircu iz Žimarič
9. 11. ob 17.00
Krekov dom
(Občina Sodražica)

Zaigraj na vasi
6. 12. ob 18.00

Gostilna Urška Zamostec
(Klub harmonikarjev Urška)

5. memorialni turnir Mihe Čampe v futsalu
19. 10. ob 15.00
Športna dvorana Sodražica
(KMN Sodražica)

Prehranske urice z Anjo Meszaroš, univ. dipl. inž. živ. teh.
14. 11. ob 10.00
sejna soba Občine Sodražica
(Večgeneracijski center Skupaj)

Prehranske urice z Anjo Meszaroš, univ. dipl. inž. živ. teh.
12. 12. ob 10.00
sejna soba Občine Sodražica
(Večgeneracijski center Skupaj)

Prehranske urice z Anjo Meszaroš, univ. dipl. inž. živ. teh.
24. 10. ob 10.00
sejna soba Občine Sodražica
(Večgeneracijski center Skupaj)

Angleška ura pravljic
14. 11. ob 17.30
Knjižnica Sodražica
(Miklova hiša)

Prehranske urice z Anjo Meszaroš, univ. dipl. inž. živ. teh.
12. 12. ob 10.00
sejna soba Občine Sodražica
(Večgeneracijski center Skupaj)

Slovenska ura pravljic
24. 10. ob 17.30
Knjižnica Sodražica
(Miklova hiša)

Koncert ob 10-letnici Vokalne skupine Koral
16. 11. ob 19.00
Župnijska cerkev sv. Marije Magdalene v Sodražici
(Društvo prijateljev glasbe Sodražica)

Prižig božičnega ognja
12. 12. ob 17.00
trg v Sodražici
(TD Sodražica, OŠ Sodražica, Občina Sodražica)

Občinski praznik Občine Sodražica
25. 10. ob 19. uri
Športna dvorana Sodražica
(Občina Sodražica)

Prehranske urice z Anjo Meszaroš, univ. dipl. inž. živ. teh.
28. 11. ob 10.00
sejna soba Občine Sodražica
(Večgeneracijski center Skupaj)

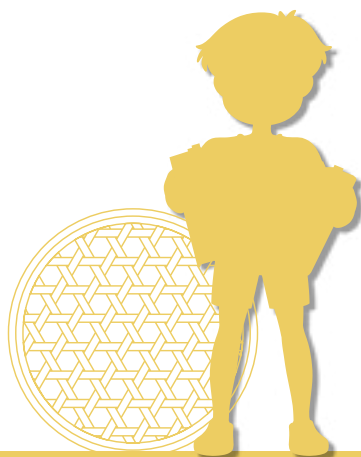
Prireditev ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter pred prihajajočimi božično-novoletnimi prazniki
23. 12.
Športna dvorana Sodražica
(OŠ Sodražica)

21. revija domačih ansamblov
27. 10. ob 17.00
Športna Dvorana Sodražica
(Klub harmonikarjev Urška)

Slovenska ura pravljic
28. 11. ob 17.30
Knjižnica Sodražica
(Miklova hiša)

Božično-novoletni koncert
25. 12. ob 18.00
Športna dvorana
(Tamburaški orkester Sodražica)

Oratorijski dan (izdelovanje venčkov)
30. 11. ob 9.00
Župnišče Sodražica
(Klub Kresnička)

Organizatorji si pridržujejo pravico do sprememb.